

HOSPITAALI

Sijaisvajetta seurataan tarkasti

s.3

**Eläke-
teema**

s.4

Ajatuksia ja kokemuksia opiskelija-ohjauksesta

s.6

Klientens barn behöver också stöd

s.8

**TYKSiin kaukalo-
palloilijoille SM-pronssia**

s.12

SISÄLTÖ

Kuukauden kirjoitus	2
Månadens skrivelse	2
Invasiivisen kardiologian osastolle omat tilat	2
Sijaisvajetta seurataan tarkasti	3
Ensiapupoliklinikalla ei sijaispulaa	3
38 vuotta sosiaalityöntekijänä riittää ..	4
Vanhuuseläke ei ole vielä "mun juttuni" ..	4
Eristämiskäytäntöjen kehittäminen	5
Ajatuksia opiskelijaohjauksesta	6
Hyvä kello kauas kuuluu	6
Alueellinen esh omaksi toimialakseen ..	7
Piirin ainoa auktorisoitu haavanhoitaja ..	7
Klientens barn behöver också stöd	8
JETistä eväitä uusiin haasteisiin	9
Strategia eläväksi ja osaksi arkea	10
Auli ja Paavo Toivasen 70-vuotismitali ..	10
Sairaalapastori Meller-Mattila eläkkeelle	10
Professori Viikarista muotokuva	10
Uudet viran- ja toimenhaltijat	11
Hae virkistystä ja hyvää kuntoa lentopallosta	11
TYKSin kävelytestit	11
TYKSin kaukalopalloilijoille	
SM-pronssia	12
Virkistyspaikkoja henkilökunnalle	12

INVASIIVISEN KARDIOLOGIAN OSASTOLLE OMAT TILAT

TYKSin invasiivisen kardiologian osaston remontti aloitettiin lokakuussa 2006. Kliinisen fysiologian osasto muutti A-sairaalan 1. kerrokseen, jolloin heiltä vapautuneisiin tiloihin voitiin aloittaa saneeraus. Lisäksi saneerauskohteena oli toinen kuvaushuoneista, johon saatiin myös uusi angiografialaitteisto koronaarikuvausta varten.

Saneerauksen jälkeen osastolla on asianmukaiset kansliatilat lääkäreille ja hoitajille sekä mahdollisuus tehdä toimenpiteeseen tuleville potilaille sydämen ultraäänitutkimuksia. Yksi suurista tavoitteista toteutui, kun saimme polikliinisiin sepelvaltimokuvauksiin tuleville potilaille odotus / jälkitarkkailuhuoneen. Potilaat tulevat sinne toimenpiteeamuna ja he kotiutuvat joko samana päivänä osastoltamme kotiin tai seuraavana päivänä sydänvuodeosastolta 011. Jälkitarkkailuhuone palvelee myös aluesairaaloista tutkimuksiin tulevia potilaita, jotka kuvausten jälkeen palaavat takaisin lähtösairaalaan.

Tavoitteena on tarjota joustavasti invasiivisen kardiologian tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin potilaille. Vuoden 2006 loppupuolella käynnistyi myös päivystysyhteistyö Satakunnan keskussairaalan sydänyksikön kanssa. Potilaita hoidetaan TYKSissä virka-ajan lisäksi torstai-iltaisin ja kahtena sunnuntaina kolmesta.

ylilääkäri Juhani Airaksinen
osastonhoitaja Sini Pihkala-Rajanaro

Valinnan vapaus

Meillä Suomessa eläköityminen tapahtuu liian nuorena, keski-ikä lienee nykyään noin 58 vuotta. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä vanhuuseläkkeelle jäädään keskimäärin 61.4-vuotiaana, mutta työkyvyttömyyseläkkeelle siirrytään 57.3 vuoden iässä. Tiedot ovat Kuntien eläkevakuutuksen, oman eläkelaitoksemme tilastoista.

Meillä Suomessa eläkeikä on ollut aikaisemmin muuhun Eurooppaan verrattuna alhaisempi.

Eläkejärjestelmiä on viime vuosituhanen puolella muutettu useita kertoja. Jokaisessa muutoksessa on onneksi turvattu vanhempien ikäluokkien etujen säilyminen. Eläkeikä on tosin 40-luvulla syntyneilläkin noussut, mutta erilaisia vaihtoehtoja työnteon vähentämiseksi on enemmän. Jokaisella on henkilökohtainen eläkeikä, joka vaihtelee tehtyjen kuntatyövuosien ja työtehtävän mukaan. Ensimmäinen valinta meillä oli yli 10 vuotta sitten, kun saimme valita vanhan ja uuden järjestelmän välillä. Joillakin ero oli kuukausia, toisilla vuosia. Nykyään voimme halutessamme tehdä työtä 68-vuotiaaksi. Meillä on muutamia, jotka ovat jatkoajalla muutaman kuukauden tai vuoden, mutta eivät kovin pitkään. Vielä en ole tavannut ketään, joka olisi halunnut jatkaa koko sallitun ajan, itse vielä harkitsen asiaa.

Eläkeiän lähestyessä eläkettä haetaan, nykyisin sähköisillä hakemuksilla yhdessä eläkeasiamiehen kanssa. Eläke on siis edelleen haettava, ilman sitä maksamista ei aloiteta. Eläkelaitos ei vapaan valinnan vallitessa automaattisesti tiedä, koska haluamme lopettaa työnteon. Meille ilmoitettu henkilökohtainen eläkeikä täyttyy usein keskellä kalenterikuukautta, mutta eläkkeen maksaminen alkaa aina seuraavan kuukauden alusta. Työsuhde kestää siis sinne asti.

On hauska kuunnella mielipiteitä tulevaisuudesta. Joku ei haluaisi vielä lähteä, eikä tarvitsekaan, toinen haluaa ehdottomasti sulkea tämän firman oven lopullisesti heti mahdollisuuden tullessa. Jatkaen tulee keskustella esimiehensä kanssa ja tehdä kirjallinen tulevaisuudensuunnitelma. Lähtevä täyttää vain irtisanomis- ja eläkelomakkeen ja viettää eläkejuhlta. Eläkeläiset ovat kuitenkin olleet kysytyjä sijaistyövoimaa henkilökuntapulan vallitessa.

Kaikki varmaan jo tietävät, että omat eläketiedot löytyvät internetistä osoitteesta www.keva.fi. Sieltä saa pankkitunnuksilla tietoa eläkkeen määrästä eri ikäisenä aina 68-vuotiaaksi asti. Nyrkkisääntö on kuitenkin, että eläke pienenee aina, jos jää eläkkeelle ennen henkilökohtaista eläkeikänsä. Toisaalta, jos työnteoa jatkaa, eläkettä karttuu lisää. Myös eläkkeellä ollessa tehdystä työstä karttuu eläkettä, jo-

ka on erikseen haettava. Kevan sivulla on myös lomake, jolla voi kysyä sähköisesti muitakin tarvitsemiaan tietoja eläkeasioissa, esimerkiksi osa-aikaeläkkeen määrää. Kaikissa eläkeasioissa voi aina tietoenkin ottaa yhteyttä oman sairaalan eläkeasiamieheen.

Terttu Halla
eläkeasiamies

Frihet att välja

Hos oss i Finland går vi i pension vid alltför unga år, den genomsnittliga åldern torde för närvarande vara omkring 58 år. I Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt går man i allmänhet på ålderspension vid 61,4 års ålder, men på invaliditetspension går man vid 57,3 års ålder. Uppgifterna härsammar från den statistik som Kommunernas pensionsförsäkring, vår egen pensionssinrättning, gjort upp.

Här i Finland har pensionsåldern tidigare varit lägre än i det övriga Europa. Under förra årtusendet har pensionssystemen flera gånger ändrats. Till all lycka har man vid varje förändring sett till att de äldre åldersklassernas förmåner har bibehållits. Visserligen har pensionsåldern stigit också för dem som är födda på 40-talet, men det finns olika alternativ för att lämna på arbetsbördan. Alla har en individuell pensionsålder, som varierar beroende på hur många år man varit kommunalt anställd och på arbetsuppgifterna. För oss inträffade det första valet för mer än 10 år sedan, när vi fick välja mellan det gamla och det nya systemet. För en del kunde skillnaden räknas i månader, för andra i år. Om vi så önskar kan vi numera arbeta ända till 68 års ålder. Vi har några som är på förlängd tid några månader eller år, men inte särskilt länge. Jag har ännu inte träffat någon, som skulle ha velat fortsätta hela den tillåtna tiden, själv överväger jag ännu saken.

När pensionsåldern närmar sig ansöker man om pension, numera genom en elektronisk ansökan tillsammans med pensionsombudsmannen. Man måste alltså fortfarande ansöka om pension, utan ansökan börjar den inte betalas ut. I och med att vi fritt får välja när vi går i pension kan pensionsanstalten inte automatiskt känna till när vi vill sluta arbeta. Ofta uppnår vi mitt i kalendermånaden den personliga pensionsålder som vi fått meddelande om, men pensionsutbetalningen börjar alltid från och med början av följande månad. Arbetsförhållandet varar alltså ända till dess.

Det är roligt att höra åsikter om framtiden. Någon skulle inte ännu vilja sluta, och

behöver inte heller göra det, någon annan vill definitivt för sista gången stänga dörarna till den här firman så fort som det erbjuds möjlighet därtill. Den som vill fortsätta skall diskutera med sin förman och göra upp en skriftlig plan för framtiden. Den som slutar fyller bara i uppsägnings- och pensionsblanketten och firar pensionsnärstfest. Pensionärerna har i alla fall varit efterfrågade vikarier när det råder brist på personal.

Alla vet säkert redan att uppgifterna om den egna pensionen står att hitta på internet på adressen www.keva.fi. Där får man med bankkoden uppgift om hur stor pensionen är vid olika åldrar fram till 68 års ålder. Tumregeln är i alla fall den, att pensionen alltid minskar om man går i pension före den individuella pensionsåldern. Om man däremot fortsätter arbeta så stiger pensionen. Också arbete som man gör när man är pensionerad ökar pensionen, om detta måste man ansöka separat. På Kommunernas pensionsförsknings sidor finns också en blankett, med vilken man elektroniskt kan fråga efter andra uppgifter som man behöver i pensionsärenden, till exempel storleken på deltidspensionen. I alla frågor som gäller pensionen kan man naturligtvis alltid ta kontakt med pensionsombudsmannen på det egna sjukhuset.

Terttu Halla
pensionsombudsman

Kesäsuluissa ei radikaalia muutosta

Sijaisvajetta seurataan tarkasti

Markku Näveri

”Kirurgian klinikka supistaa leikkaustoimintaansa vuodeosastojen sairaanhoitajapulan takia, jotta päivystyspotilaiden ja kii-reellistä hoitoa tarvitsevien potilaiden korkeatasoinen hoito pystytään turvaamaan. Kirurgisen sairaalan vuodeosasto 233 suljetaan 19.3.–9.4.2007 väliseksi ajaksi.”

Tuo maaliskuinen uutinen pani kenties miettimään, onko se merkki tulevasta. Ja mitä toisi kesä tullessaan? Ongelmaa ei ole tyydytty seuraamaan sivusta. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin hallintoylihoitaja Päivi Nygren kertoo, että sijaisvajesta on laadittu selvitys, joka kattaa jakson huhtikuusta syyskuuhun.

– Nyt näyttäisi siltä, että sijaisvaje on piirittämällä noin 80 hoitajaa kuukautta kohden. Pahimmin hoitajapula on kohdistunut kirurgian ja sisätautien tulosyksiköihin. Tilanne kuitenkin elää koko ajan. Piirin tasolla hoitohenkilöstön saatavuuden kokonaistilannetta seurataan erillisellä raportointijärjestelmällä. Tulosyksiköissä kesän toiminnallista suunnitelmaa suhteutetaan vielä henkilöstötilanteen mukaan erityisesti niissä yksiköissä, joissa henkilöstöpula on suurin.

Päivi Nygren otaksuu sijaishoitajapulan olevan sairaanhoitopiirissämme aiempia vuosia hankalampi. Hoitohenkilöstön saatavuudessa on tunnistettu alueellisia eroja, vaikka valtakunnallisen tason arvioiden mukaan koulutusorganisaatiot tuottavat terveysalalle uusia työntekijöitä suhteessa enemmän kuin alalta poistuu.

Sairanhoitopiirimme kesäajan toiminnalliset supistukset on suunniteltu huomioiden hoitohenkilöstön saatavuus. Joitain muutoksia edellisiksi verrattuna on. Loimaan aluesairaalassa toinen kirurgian osasto on kiinni koko sydänkesän, mutta muut aluesairaaloitten kesäajan supistukset noudattavat edellisvuosien käytäntöjä. Kirurgian tulosyksikössä toimintaa suhteutetaan seuraten tarkasti henkilöstötilanteen kehittymistä.

Toiminnallinen sulkusuunnitelma

Hallintoylihoitaja kertoo, että kesäajan toiminnan järjestelyissä on pyritty huomioidaan koko sairaanhoitopiiriin näkökulmaa: aluesairaaloitten ja TYKSin toimintaa tarkastellaan suhteessa toisiinsa sekä samoin klinikoiden sisällä osastojen, poliklinikoiden ja toimenpideyksiköiden toimintaa.

– Sulkusuunnitelma on toiminnallinen. Osa osastoista on suljettuna peräkkäin, jolloin yksi on kiinni ja muilla täysi miehitys. Suurin osa supistuksista kohdentuu kuitenkin perinteisesti heinäkuulle, johon keskitetään henkilöstön vuosilomat. Sijais-ten suhteen kriittistä aikaa näyttää olevan

kesä-heinäkuu. Elokuussa taas opiskelijat palaavat kouluun ja huolehtivat ansaitusti omasta lomatarpeestaan, ja samanaikaisesti sairaalassa on edelleen sijaistarvetta lomakauden jatkuessa.

TYKSissä siis kirurgian klinikka sulkee eniten osastojaan ja/tai supistaa toimintaansa, mutta myös ortopedian ja traumatologian klinikka sulkee kaksi osastoa heinäkuun alusta elokuun alkuun. Konservatiivisen hoidon puolella sisätautien Paimion sairaalan osastoja on kiinni osan kesää. Myös allergiayksikkö on kiinni juhannuksesta heinäkuun loppuun. Vakka-Suomen sairaalassa sulut koskevat useimmin poliklinikoita.

Salon aluesairaala sulkee näillä näkymin vain lasten ja korvatautien yksikön sekä päiväkirurgian yksikön. Loimaalla kirurgisten osastojen lisäksi mm. naistentautien ja synnytysten osasto on kiinni heinäkuun, samoin leikkausosasto ja päiväkirurgian yksikkö. Turunmaan sairaala sulkee juhanuksesta heinäkuuksi mm. päiväosaston, kirurgisen osaston ja leikkausosaston.

Kuvantamiskeskuksen osastoista ovat kiinni heinäkuussa Käsityöläiskadun ja hammasklinikan röntgenit. Psykiatrian tulosalue sulkee niin Salossa, Loimaalla, Raisiossa kuin Uudessakaupungissakin.

– Kiireellinen hoito tarjotaan normaalisti, ja potilaiden hyvä ja turvallinen hoito toteutetaan osastojen sulkemisista huolimatta. Kesäajan supistusten vaikutukset saattavat sitten ilmetä syksyn ruuhkana. Tavoitteemme kuitenkin on, että jonot eivät sulkujen takia merkittävästi kasva, hallintoylihoitaja muistuttaa.

Työnantajan vetovoima

Sijaispulaa helpottamaan sairaanhoitopiiriin hallitus teki periaatepäätöksen varahenkilöiden määrän nostamisesta kaksinkertaiseksi nykyisestä. Vakinaisiin varahenkilövakansseihin rekrytoidaan kahden vuoden aikana 251 työntekijää. Päivi Nygren kiittää ratkaisua monestakin syystä: se on kustannusneutraali, se viestii henkilöstöpolitiikkamme pyrkimyksistä vakinaisiin työsuhteisiin ja se on otettu hyvin vastaan.

Sairaalatyön luonteesta, sairaanhoitopiiriin henkilöstörakenteesta sekä henkilöstön lakisääteisistä poistumista johtuen määräaikaista työsuhdetta on jatkossakin. Samanaikaisesti erityisesti lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on lähes mahdoton saada sijaisia. Varahenkilöstö tulee kattamaan perusmiehityksen lyhyistä poissaoloista arviolta 76 % ja vuosilomista 22 %. Jatkossa poissaolojen kattavuutta pitää edelleen seurata ja arvioida samoin kuin henkilöstön työpanoksen kehittymistä.

Akuutti- ja päivystystilanteita varten sairaanhoitopiirissä sovittiin paikallises-

ti ns. kutsurahan käyttöönotosta kesäkaudella. Tällä huomioidaan henkilöstön joustava suhtautuminen työvuoromutoksiin. Myös henkilöstövuokrauksen mahdollisuus on tuotu esille erityisesti yksiköissä, joissa sijaispula uhkaa merkittävästi palvelutuotannon ylläpitoa piirin oman rekrytointitoiminnan ponnistuksista huolimatta. Vuokrahenkilöstön suhteen erityisen tärkeää on kuitenkin laadun ja luotettavuuden varmistaminen, Päivi Nygren muistuttaa.

Ratkaisu hoitohenkilöstön sijaispulan lieventämiseksi on haasteellinen. Hallintoylihoitaja Nygren tarjoaa avuksi panostamista vakinaisten työsuhteiden luomiseen sekä pitkäaikaisten sijaisuuksien tarjoamiseen. Kyse on myös työnantajan

vetovoimasta: työntekijöistä huolta pitävä ja työelämän laatuun panostava työpaikka kiinnostaa varmasti kaikkia työntekijöitä, sekä vakinaisia että sijaisia. Nygren näkeekin, että sairaanhoitopiirissämme on tehty hyvää työtä: perehdytys- ja koulutusmahdollisuudet, johtamiskulttuurin, työnohjauksen, kehityskeskustelujen ja mentoroinnin kehittäminen, työaika-joustopot ja -kokeilut, erilaiset kannusteet ja henkilöstön vaikutusmahdollisuudet ovat viesti positiivisesta työyhteisöstä.

Tulevaisuuteen tähtäävinä toimina terveysalan koulutuksen työelämälähtöistä ja alueellista ennakkoivaa yhteistyötä tulisi tiivistää sekä varmistaa terveysalan pysyminen houkuttelevana alana uusienkin sukupolvien näkökulmasta.

KUVA: MIIKA JÄÄSKELÄINEN

Ensiapupoliklinikka on sekä vakinaisten että sijaisten mieleinen työpaikka.

Ensiapupoliklinikalla ei sijaispulaa

Markku Näveri

TYKSin ensiapupoliklinikan osastonhoitaja **Merja Mäkelä** voi kesäsijaisten suhteen myhäillä tyytyväisenä: kesäloma-, äitiysloma- ja muine sijaisuuksineen ensi kesän sijaistarve on 19 sairaanhoitajaa, 1 perushoitaja, 2 lääkintävahtimestaria sekä 4 osastonsihteerä. Ja yhtä lukuun ottamatta tulijat ovat tiedossa, ja se yksikin oli jo sovittu, mutta hän joutui sitten perumaan. Perushoitajan sijaisena on oman yksikön eläkeläinen ja opiskelijoita heistä on kaksi. – Meillä on iso lääkehuolto, joten pyrimme ottamaan valmiita sairaanhoitajia, ja opiskelijasijaisetkin ovat ”viittä vaille valmiita”.

– Ei meillä ole oikeastaan koskaan ollut isompia ongelmia sijaisten saannissa, mikä on hyvä asia, sillä eihän ensiapupoliklinikkaa voi henkilökuntapulan vuoksi sulkeakaan.

Merja Mäkelä kertoo hankkivansa sijaiset pääasiassa itse, mutta yhteistyötä sijaisvälityksen kanssa toki on. Halukkaat

sijaiset soittelevat ja sähköpostailevat hänelle ahkerasti. Merja näkeekin hyvänä omat ensikontaktit hakijoihin, näin hän saa heistä heti arvokasta tietoa. Periaatteena hänellä on vastata kysyjille, että kyllä työtä on, koska voit aloittaa. – Puskaradio toimii ja sana leviää.

Mikä sitten on ensiapupoliklinikan vetovoiman salaisuus?

– Meillä on neljä isoa erikoisalaa, täällä tapahtuu paljon, ja työntekijä oppii koko ajan uutta. Potilaita on päivittäin yli 90 ja maanantai-iltaisain sekä viikonloppuisin reilusti enemmänkin. Akuutin hoitotyön luonteen mukaisesti meillä jokainen saa tehdä ja osallistua, jokainen saa vastuuta ja se motivoi. Ensiapupoliklinikalla nähdään myös koulutuksen tärkeys, yksikössä vallitsee hyvä ilmapiiri ja lisäksi oma väki on joustavaa ja sijaistaa toisiaan runsaasti. Täällä myös kehittyy hyödyllisiä suhteita joka puolelle sekä talon sisällä että ulkopuolella, Merja Mäkelä ynnäilee yksikkönsä hyviä puolia.

38 vuotta sosiaalityöntekijänä riittää

Markku Näveri

Ensimmäinen sosiaalityöntekijä aloitti pioneerintyönsä Turun lääninsairaalassa vuonna 1945. Tittelinä oli tuolloin huoltohoitaja, joka sittemmin vaihtui sosiaalihoitajaksi. Vuonna 1985 otettiin käyttöön nykyinen nimi.

TYKSin historian pitkäaikaisin sosiaalityöntekijä, huhtikuussa 1969 kirurgian klinikalle tullut **Terttu Hannila** pitää nykyistä nimeä parhaana: – Se erottaa meidät hoitohenkilöstöstä, hoitotyöhän me emme tee. Lisäksi se kuvaa asianmukaisesti työmme ja koulutuksemme sisältöä.

– Virkanimikkeet ovat muuttuneet, mutta työ ei, Hannilan Terttu kiteyttää. – Työmme sisältö on pitkälti sama nyt kuin aloittaessani 38 vuotta sitten. Yhteiskunta tosin on muuttunut ja monimutkaistunut. Tänä aikana on säädetty monia lakeja, jotka vaikuttavat myös sairaalan sosiaalityöhön.

Näistä laeista Terttu nostaa esille mm. sairausvakuutuslain, kansanterveyslain, valtavalain ja potilasvahinkolain. Myös EU:hun liittymisellä oli omat heijastusvaikutuksensa. Tertun aikana taloon ovat tulleet kuntoutusohjaajat, kuntoutussihteeri/

suunnittelija, kotiutussairaanhoitaja sekä potilasasiamiehet. Kaikkien näiden tulo on näkynyt myös sosiaalityöntekijän työssä.

Jotain on kuitenkin muuttunutkin: jatkohoidon ja kotisairaanhoidon järjestelyt eivät enää lukeudu sosiaalityöntekijän työsarkaan. – Nykyään voimme keskittyä sosiaalityöhön, Terttu Hannila tiivistää muutosten merkityksen. Näkyvä käytännön muutos on, että takavuosina Terttu oli säännöllisesti mukana lääkärintierroilla, mutta omahoitajajärjestelmään siirryttyä hoitajat ilmoittavat hänelle potilaista, jotka haluavat tavata sosiaalityöntekijän.

Monenlaista apua potilaalle

Sosiaalityön lähtökohtia ovat potilaan ohjaaminen, neuvominen ja avustaminen hänen ongelmissaan. Toimeentulo, perheasiat, työttömyys ja asuntoasiat ovat keskeisiä. Usein vaikeudet vielä kasautuvat: vaikeasti sairas tai loukkaantunut potilas saattaa olla asunoton, työtön ja syrjäytynyt. Usein kyseessä voi olla yksinäinen vanhus. Hannilan Terttu kertoo erityisesti alkoholi- ja huumeongelmaisten potilaiden määrän kasvaneen viime vuosina.

Terttu Hannila on viihtynyt työssään, mutta haluaa nauttia terveenä eläkepäivistään.

Traumaosastolla on entistä enemmän myös asuntopalojen uhreja.

Sosiaalityöntekijä informoi potilasta sosiaaliturvasta ja -palveluista, kuntoutusmahdollisuuksista ja oikeusturvasta ja auttaa tarvittaessa erilaisten hakemusten tekemisessä ja hankkii kotiapua. Yhteistyökumppaneita ovat mm. kuntien sosiaalitoimistot, Kela, vakuutusyhtiöt, potilasjärjestöt ja myös poliisi. – Puuhaamme usein monimutkaisten asioiden parissa, jotka vaativat paljon selvittämistä, puheluita ja rutkasti erilaisten paperien täyttämistä.

Terveenä eläkkeelle

Terttu Hannila on viihtynyt klinikallaan mainiosti, ilmapiiri on kunnossa ja huumorintajua riittää. Työ on tuottanut hänelle tyydytystä, kun on saanut auttaa potilaita. Silti hän ei epäröinyt voidessaan

valita matalamman ja korkeamman eläkeiän välillä. Tertun eläkejuhla vietetään kaksi päivää tämän lehden ilmestymisen jälkeen, ja hänen 61-vuotispäiväänsä juhli-taan syksyllä, joten työvuosia olisi voinut olla edessä vaikka kuinka. – Työ on nykyisin yhä kiireisempää; lyhyistä hoitoajoista johtuen potilaalle ei enää riitä kylliksi aikaa. Henkilökunta uupuu työtaakkansa alle, kun tehokkuus revitään selkänahasta, Terttu napauttaa. Talo oli ennen inhimillisempi ja henki parempi.

Jatkoajaksi ei tullut Tertulle mieleenkään, vaikka hän tunnustaakin olonsa haikeaksi. Eläkkeelle on mukava jäädä terveenä, kun voi tehdä haluamia asioita eikä enää tarvitse elää kellon mukaan. Herätyskellon armoton pirinä onkin ollut Hannilan Tertulle silkkaa kärsimystä, mutta nyt hän voi vaintaa sen lopullisesti.

Vanhuuseläke ei ole vielä "mun juttuni"

Päivi Marjomaa

– Lain muutoksesta lähtien olen tavallaan tiennyt, että en voi millään jäädä vielä eläkkeelle. Vanhuuseläke ei yksinkertaisesti ole nyt mun juttuni, kertoo Turunmaan sairaalan toimistosihteeri **Anneli Fagerlund** 65-vuotispäivänsä aattona.

Virallinen eläkkeelle lähtöpäivä olisi 1. toukokuuta. Anneli istuu kuitenkin sädehtivänä työpöytänsä ääressä, eikä edes haaveile eläkepäivistä.

– Kaiken perustana on tietysti hyvä terveys, tunnen jaksavani. Jos terveyttä riittää, ei eläkkeelle ole mitään kiirettä, hän kertoo.

Päätös töissä jatkamisesta syntyi luontevasti, onhan palkanlaskennasta vastaava Anneli myös Turunmaan sairaalan eläkeasiamies. Hän saa suoraan työpöydälleen kaiken tarvittavan tiedon.

– Keskustelin asiasta pari kuukautta sitten esimieheni kanssa, vaikka olihan siitä kahvituntikeskusteluja jo käyty. Teimme paperin, jossa sovin jatkavani 'tills vidare' eli toistaiseksi. Kun tilanne muuttuu, ilmoitan tietysti asiasta hyvissä ajoin. Virallisesti tässä tapauksessa on yhden kuukauden irtisanomisaika, mutta eläkehakemus on

tehtävä 2-3 kuukautta ennen eläkkeelle jäämistä.

Mihinkäs kotoani lähtisin?

Työssä jatkaminen vaikuttaa tulevan eläkkeen määrään, mikä on Annelillekin yksi vaikuttava syy muiden joukossa. Hän painottaa motivoivan työn ja kannustavan ilmapiirin olevan kuitenkin ne tärkeimmät tekijät, joiden varassa jaksaa ja haluaa jatkaa.

– Vuoden 1996 alusta otettiin Turunmaan sairaalassa käyttöön Prima-ohjelma palkan laskennassa. Siitä lähtien olen ollut tässä tehtävässä ja tosi kivaa on ollut koko ajan. Työ tuntuu itsenäiseltä, eikä päivät ole koskaan samanlaisia. Minulla on tukenani TYKSin kollegat, joiden kanssa voin aina keskustella ja pidämme yhteisiä palaveriteita.

– Työni on mielekästä, saan olla tekemisissä ihmisten kanssa. Palkanlaskijana tutustun koko henkilökuntaan, täällä on todella kivat ihmiset ja hyvä tunnelma. Kuin kotonansa olisi, kehuu Anneli.

Koko työyhteisö on suhtautunut kannustavasti ja ilolla Annelin päätökseen.

– Palaute henkilökunnalta on ollut pelkäämistä positiivista ja kannustavaa. Kotijoukoille tämä tuntuu olevan itsestään selvää, he tietävät, kuinka paljon pidän työstäni.

Annelin aviopuoliso on myös edelleen työelämässä. Lapset asuvat Helsingissä ja lapsenlapsiakin alkaa olla tulossa. Kokopäivätoimista mummoa ei Annelista vielä tule.

– Viihdyn työssäni erinomaisesti, joten mitä tekisin sen sijaan kahdeksan tuntia päivässä, olisinko rätkki kädessä vai kädet jauhoissa. Koiraakaan ei voi koko päivää ulkoiluttaa, hän nauraa.

Minäkö muka vanhin?

Ennen nykyistä työtään Anneli keräsi hyödyllistä kokemusta erilaisista työpaikoista ja tehtävistä.

– Kun on kokeillut erilaisia töitä, lopulta löytää sen omansa. Olen tehnyt työtä pienestä pitäen, muun muassa Kelassa seitsemäntoista vuotta, Wiklundilla, Borella, Wärtsilän telakan toimihenkilökassassa, kotona ja yrittäjänä. Turunmaan sairaalassa olen toiminut lastenhoitajana ja osastosihteerinä eri osastoilla, hän luettelee.

Sairaalaan tultuaan hän palasi juurilleen, sillä talo on tuttu jo kouluajoilta.

– Nykyinen hallintorakennus oli 60-luvulla lastenkoti, niihin aikoihin kun kävin lastenhoitajakurssin. Käsittääkseni olen ainoa nykyisistä työntekijöistä, joka on ollut täällä jo silloin. Muutenkin olen nyt talon vanhin, mikä tuntuu ihan hassulta. Toki meillä käy eläkeläisiä keikkatoissa, mikä helpottaa työvoimapulaa. Suosittelen keikkatyötä voimien mukaan vanhuuseläkkeellä ollessa, se piristää ja siten pysyy ajan hengessä mukana.

– Minä en vielääkään tiedä, mitä minusta tulee isona, hän nauraa iloinen pilke silmäkulmassaan.

ELÄKEASIAMIEHET

Eija Ilmonen
Halikon sairaala p. 772 4209
Helena Mäkitalo
Loimaan aluesairaala p. 314 3303
Jouko Lahti
Salon aluesairaala p. 772 2212
Anneli Fagerlund
Turunmaan sairaala p. 271 6212
Terttu Halla
TYKS p. 313 1129
Ritva Himanen
TYKS p. 313 2134
Anneli Patronen
TYKS p. 313 2130
Leena Marjoluoto
TYKS
Vakka-Suomen sairaala p. 314 2707

NÄIN ME ELÄKÖIDYME:

Vuonna 2006 sairaanhoitopiiristä jäi:

- vanhuuseläkkeelle 122 henkilöä
- työkyvyttömyyseläkkeelle 29 henkilöä

• vuoden lopussa 17 henkilöä jatkanut työtä henkilökohtaisen eläkeiän täyttymisen jälkeen

• vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä 61,4 vuotta (Keva)

• Vuosina 2007–2016 henkilökohtainen eläkeikä täyttyy 1465 henkilöllä (24,5 % nykyisistä viroista ja toimista) (Taulukko ja tilastot: Hely Lehtokari)

SH-PIIRISSÄ ELÄKKEELLE JÄÄVÄT

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016	Yht.	% viroista
Virat ja toimet 1.1.2007	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	10	34,5 %	
Hallintokeskus	29	94	83	83	83	96	81	89	81	78	806	21,9 %	
TYKS	60	4	10	4	8	3	5	9	9	11	67	21,3 %	
Loimaan as.	4	5	11	16	15	8	16	11	19	13	123	29,4 %	
Salon as.	9	5	6	7	6	5	9	8	16	8	73	34,9 %	
Vakka-Suomen s.	5	16	12	12	17	9	12	13	20	13	129	24,0 %	
Psykiatrian ta	537	2	2	1	1	2	2	2	2	1	11	21,2 %	
V-S Lääkehuolto	52	4	10	9	5	12	10	9	9	7	83	31,2 %	
V-S Kuvantamiskeskus	266	2	5	2	5	2	5	5	10	2	44	30,3 %	
Turunmaan sairaala	145	14	11	14	11	10	13	9	7	17	119	34,8 %	
TYKSLAB	342	106	117	146	154	146	154	157	172	150	1465	24,5 %	
VSSHP yhteensä	5987												

Eristämiskäytäntöjen kehittäminen kansainvälisessä yhteistyössä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on rahoittanut psykiatrian tulosalueella käynnissä olevan kehittämishankkeen (Eristämiskäytäntöjen kehittäminen verkko-opetuksen avulla kansainvälisessä yhteistyössä). Kehittämishanke on osa Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen koordinoimaa ja Euroopan komission rahoittamaa kansainvälistä hanketta (ePsychNurse.Net). Hankkeessa on mukana partnereita kuudesta eri Euroopan valtiosta (Suomi, Irlanti, Italia, Liettua, Portugali ja Englanti). Toteuttamisaika kehittämishankkeelle on 1.10.2006–30.9.2008. Psykiatrian tulosalueen kehittämishankkeen tavoitteina on kehittää potilaan eristämiskäytäntöjä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin akuuttipsykiatrian osastoilla, tuottaa verkko-opetusohjelma osana kansainvälistä hanketta hoitajien täydennyskoulutuksen tueksi, muodostaa kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja psykiatriseen hoitotyöhön hoitajien ammattitaidon tukemiseksi ja varmistaa hoidon laatu pyrkimällä potilaan eristämistoimien läpinäkyvyyteen ja tasalaatuisuuteen.

Kehittämishankkeeseen liittyvä ensimmäinen kansainvälinen seminaarimatka järjestettiin Dublinissa 6.-10.2.2007. Psykiatrian tulosalueen toimialajohtaja **Juha Koivu** ja hallintoylihoitaja **Tarja Raitis** mahdollistivat seminaarimatkan, johon osallistui käytännön hoitotyöntekijöitä

Halikon sairaalan tutkimusyksiköistä 101 ja 102. Seminaarimatkan rahoituksen mahdollistivat TYKS-säätiön apuraha, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin rahoitus sekä Halikon sairaala.

Ensimmäinen ohjelma seminaarimatalla oli 7.2. St.Vincent sairaalavierailu. Sairaalavierailu alkoi sairaalan ja sen eri työyksiköiden sekä pakkotoimenpiteisiin liittyvän toiminnan esittelyillä. Luennoitsijoina toimivat **John Harnett** (Clinical Nurse Manager III) ja **Decan Lavery** (Ass. Director of Nursing). Luennoiden jälkeen oli ohjattu tutustumiskierros akuuttiosastoihin ja niiden eristämistiloihin. Päivä päättyi reflektiokeskusteluihin ryhmäläisten kanssa. Torstaina 8.2. seminaarimatkan ohjelma jatkui aamupäivällä hankekokouksella ja ilta-aamupäivällä oli luennot pakkotoimenpiteisiin liittyvästä toiminnasta eri partnerimaiden välillä. Luennoista kävi ilmi, että vaikka lait ja säädökset pakkotoimenpiteisiin liittyen ovat erilaiset maiden välillä, niin ongelmat ovat samanlaisia ja meillä on paljon yhteistä opittavaa toisiltamme. Seminaaripäivä jatkui Dublinin yliopiston järjestämällä Irlantilaisella illanvietolla (Arlington Hotel) ja päivä saatiin päätökseen vasta puolen yön aikaan.

Viimeinen seminaaripäivä alkoi aikaisin perjantaiaamuna hankekokouksella ja käytännön hoitotyöntekijöille oli järjestetty toinen sairaalavierailu (St. Brendan's). Päivä

Dublin, St. Vincent Hospital, 7.2.2007. Kuvassa: mth Heikki Lehtilä (HS/102) vasemmassa reunassa, projektipäällikkö professori Maritta Välimäki toinen vasemmalta, mth Janne Vienonen (HS/101) takana vasemmalla, tutkimusapulainen Pekka Makkonen oikeassa reunassa sekä tutkijoita, organisaatioiden johtajia, käytännön hoitotyöntekijöitä ja opiskelijoita Eri-hankkeen partnerivaltioista.

päättyi palautteen antoon seminaaripäivästä. Lentomme lähti kohti Suomea seuraavana aamuna.

Dublinissa käytiin keskustelua psykiatrisen hoitotyön kehittämisestä tutkimuksen, koulutuksen ja käytännön hoitotyön tasolla. Omaan työhön, työyksiköiden työtapoihin ja organisaation toimintaan saatiin uusia näkökulmia ja kehittämisideoita. Näitä tullaan hyödyntämään tulevaisuudessa Halikon sairaalassa hoitotyön kehittämiseen, esimerkkinä tästä on eristämiskäytäntöihin liittyvän toimintamallin luominen. Seminaarimatkan myötä myös VSSHP:n rooli kansainvälisessä hankkeessa kasvoi. Seuraava hankkeeseen liittyvä kansainvälinen seminaari tullaan järjestämään Venetsiassa 27.-29.6.2007 ja tähän seminaarimatkaan on jälleen Halikon sairaalasta käytännön hoitotyöntekijöillä mahdollisuus osallistua.

Lisätietoja hankkeesta:

- <http://www.vsshp.fi/fi/5220>
- <http://www.cimo.fi>
- <http://www.leonardodavinci.fi>
- <http://www2.med.utu.fi/hoitotiede/>

Suuri kiitos seminaarimatkan mahdollistaneille henkilöille.

sh Pekka Makkonen
(Tutkimusapulainen kehittämishanke)
mth Heikki Lehtilä
(Halikon sairaala os. 102)
mth Janne Vienonen
(Halikon sairaala os.101)

Ajatuksia opiskelijaohjauksesta Loimaan aluesairaalassa

Tarja Välimäki

Loimaan aluesairaalassa aloitettiin säännölliset opiskelijaohjaajien kokoontumiset keväällä 1997. Tavoitteena oli ohjauksen yhtenäistäminen ja kehittäminen. Jokaisen osaston opiskelijavastaava osallistuu kokouksiin ja toimii yhdysjäsenenä. Kokoontumisia on 3-5 kertaa vuodessa. Toiminnan koordinoijana on ollut sairaanhoitaja Maritta Kokkonen ja ylihoitaja Paula Saari vankkana tukena alusta lähtien.

Oman työemme ohella olemme pienten projektien kautta saaneet laadittua kirjallisia ohjeita. Opiskelijoille olemme laatineet "Tervetuloa Loimaan aluesairaalaan opiskelemaan" – esitteen (www.loimaan-alesairaala.fi), sähköisesti täytettävän arviointilomakkeen sekä perehdytyskansion yleisen osion. Kaikille opiskelijaohjaukseen osallistuville olemme laatineet laatuvaatimukset. Ohjaukseen liittyviä tutkimuksia ja artikkeleita on "haalittu" jokaisen luettavaksi. Olemme aktiivisesti osallistuneet TYKS:n järjestämiin opiskelijaohjauskoulutuksiin ja mm. Taitava ohjaaja – koulutukseen.

Monivuotisesta työstämme saimme kannustepalkkion vuonna 2003. Seuraavana vuonna kävimme palkkiorahoillam-

me tutustumassa Tukholmassa Huddingenin sairaalassa opiskelijaohjaukseen.

"Parasta palautetta toiminnastamme ovat olleet tyytyväiset opiskelijat", kertoo Maritta Kokkonen.

Osastonhoitaja Ritva Mustonen on syksystä 2006 asti hoitanut opiskelijoiden käytännön harjoitteluun liittyvät asiat Loimaan aluesairaalassa. Ritva Mustonen kertoo kuinka opiskelijaohjaus nyt hoidetaan keskitetysti ja yhden henkilön toimesta. Ritva hoitaa kenttävaraukset, vastaanottaa opiskelijat ja pitää opiskelijoille tuloinfon. Hän on myös yhdyshenkilönä opiskelijoiden, oppilaitosten ja osastojen välillä ja hoitaa tiedottamisen heidän välillään.

Sairaalan johdon taholta on haluttu painottaa opiskelijoiden käytännön harjoittelujakson tärkeyttä ammattitaitoisien ja osaavan henkilökunnan saamiseksi tulevaisuudessa terveydenhuoltoalalle. Ritva Mustoselle on annettu ajallisesti mahdollisuus kehittää opiskelijaohjausta ja yhteistyötä opiskelijoiden, oppilaitosten ja osastojen kesken. Johtava ylihoitaja Anne Isotalon tuki on ollut tärkeää kehittämistyössä.

Tuloinfossa Ritva Mustonen kertoo opiskelijoille aluesairaalan käytännön asioista: esim. hygieniasta, pukeutumisesta, ruokailusta, puhelimen käytöstä, poissaoloista, työvuoroista ja palautelomakkeen

täytöstä. "Käsihygieniää korostan ja muistutan käsihuuhteen käytön tärkeydestä infektioiden ehkäisyssä. Opiskelijat saavat työvuoro- ja laskutuskaavakkeet, tulokasoppaan, hoitotyön strategian, ja henkilökohtaista hygieniää koskevan oppaan. Anotaan rajatut ATK-käyttöoikeudet ja allekirjoitetaan vaitiolositoumus. Infossa kerron sairaalan strategista ja toiminnasta ja esittelen taloa. Infon päätteeksi haetaan työpuvut ja katsotaan pukuhuoneiden sijainti. Sen jälkeen opiskelijat menevät osastoilleen. Siellä opiskelijat saavat varsinaisen opetuksen ja perehdytyksen hoitotyöhön. Perustehtävät opitaan osastoilla käytännön harjoittelujakson aikana."

"Käytännön harjoittelujakson aikana opiskelija on tervetullut luokseni, jos on keskusteltavaa tai kysyttävää harjoittelujaksoon liittyvistä asioista", sanoo Ritva Mustonen. "Selvitämme yhdessä mahdolliset epäselvyydet, jotta opiskelijalla olisi mahdollisimman antoisa ja hyvä oppimisympäristö."

Opiskelijat ovat tervetulleita työyhteisöömme. Haluamme, että opiskelijat saa-

vat harjoittelujakson aikana hyvän ohjauksen ja että he saavuttavat tavoitteensa kyseiseltä jaksolta. Tavoitteenamme on, että opiskelijoille tarjoutuu paljon oppimistilanteita ja he oivaltavat, miten tärkeää yhteistyö eri ammattiryhmien kesken on potilaan laadukkaan ja hyvän hoidon saavuttamiseksi. Pyrimme olemaan kannustava, ammattitaitoa kartuttava oppimisympäristö, joka houkuttelee työntekijöitä Loimaan aluesairaalaan tai jota voi muistella hyvällä, jos tie vie muualle.

Hyvä kello kauas kuuluu

Markku Näveri

Ei ole lainkaan yhdentekevää, miten osastot panostavat opiskelijaohjaukseen. Hyvä kello kauas kuuluu. TYKSin ortopedian ja traumatologian klinikan osasto 214:llä on jo pitkään nähty tärkeäksi, että opiskelijaohjaus on hyvällä tolalla. Niin hyvällä, että sairaanhoitajaopiskelijat suorastaan kilpailevat harjoittelupaikasta, kertoo osaston opiskelijavastaava, apulaisosastonhoitaja Eila Eerola.

Sairaanhoidon opiskelijoita on sairaalassa ollut luonnollisesti vuosikautia, mutta opiskelijaohjaus sai uuden kuosin vuonna 2001. Silloin käynnistyi klinikkaopettajatoiminta, joka vakiintui 2003. Kyse on Turun ammattikorkeakoulun ja TYKSin välisestä keskitetystä opiskelijaohjauksesta. Klinikkaopettaja on Turun AMK:n opettaja, joka osan työajastaan toimii ohjatun harjoittelun vastuopettajana TYKSissä. Eila Eerola kiittää järjestelmän synnystä pitkälti Anna-Liisa Hautakankaan aktiivisuutta. Klinikkaopettajia on ollut enimmillään

kuusi, nyt heitä on kolme. Tätä ennen vastasi useimmin aineenopettaja opetusharjoittelusta käyden osastoilla ja osallistuen harjoittelijoiden arviointeihin.

Eila Eerola on opiskelijaohjauksesta vastaavana avainsairaanhoitajana mukana seitsemättä vuotta. Hänellä on vakinainen varahenkilökin, sairaanhoitaja Jaana Koskeniemi. Eerola vastaa, että järjestelmä toimii käytännössä ja ennakoivaltuutukset ovat kunnossa. Hän ottaa vastaan opiskelijat jakaen informaatiopakettien ja perehdyttää heidät harjoittelujakson kuvioihin sekä talon tapoihin. Hän myös huolehtii, että kullakin opiskelijalla on oma lähiohjaaja ja tällä vielä ohjaajapari: – Se ei aina ole ihan helppoa, sillä suunnittelussa tulee huomioida niin lomat kuin muutkin poissaolot päivävuoroista. Ohjaaminen koetaan joskus aika vaikeaksi, kun päivittäin pitää arvioida, opettaa, antaa palautetta ja tukea tulevia sairaanhoitajia. Lähiohjaajan tukena toimii, avainsairaanhoitajan lisäksi, oma työryhmä.

Lähiohjaajien avuksi on juuri ilmesty-

nyt tiivis tietopaketti, klinikkaopettajien laatima lähiohjaajan käsikirja, joka on par' aikaa lausuntokierroksella. Avainsairaanhoitajat kokoontuvat säännöllisesti, ja opiskelijaohjaajille järjestetään vuosittain koulutusta. Samoin Taitava ohjaaja -kurssi on meneillään jo viidettä kertaa.

Opiskelijaohjaus on vuorovaikutusta puolin ja toisin, sillä myös opiskelijat arvioivat osastoa. Eila Eerola näkeekin tässä hyvän sauman osaston omien tavoitteiden ja toimintojen tarkasteluun ja kehittämiseen. Siksi opiskelijat ovat tervetulleita osasto 214:lle, ja heidät otetaan vastaan tasavertaisina ja heitä arvostetaan. Tapaturmavuodeosasto on opiskelijan näkökulmasta kiintoisa harjoittelupaikka: potilasvaihtuvuus on vilkas, siellä näkee nopean paranemisen, ja näkee myös muiden erikoisalojen potilaita, vaikka traumaosasto onkin, samoin nuoria ja vanhoja. – Opiskelijat saavat hyvän ja monipuolisen ammattitaidon, Eerola vakuuttaa.

Opiskelijoita on osasto 214:llä vuosittain 22–24, ja ryhmät viiptyvät siellä 4–7

viikkoa. Pääosin he tulevat Turusta ja Salosta, joskus esim. Porista ja Raumalta ja ulkomaisia opiskelijoitakin on ollut. Miinuspuolena on, ettei osastolla ole erityisiä tiloja sen paremmin opiskelijoita kuin opetustakaan varten. Yleisen miinuksen Eila Eerola antaa sille, että opetusohjauspalkkiot tahtovat valua muualle kuin osastoille, jotka tekevät varsinaisen ohjaustyön. Lisäksi avainsairaanhoitajille pitäisi hänen mielestään maksaa ns. avainlisää siitä, että he käytännössä vastaavat osaston opetusvalmiudesta. Tämän vuoden alusta lähtien esim. klinikkaopettaja ei käy enää osastolla arviointitilaisuuksissa, vaan osastot itse pyrittävät palautekeskustelut.

Eila Eerola tietää, että opiskelijaohjaukseen panostaminen vaihtelee osastoittain, mutta muistuttaa, että heillä se on kunnossa, ja hyvän ohjauksen maine kiirii. Niinpä sijaisten ja vakinaisten saanti on toiminut kohtuullisen hyvin tähän saakka. Laadukas ohjaus on hyvä rekrytointiväline.

Alueellinen erikoissairaanhoito omaksi toimialakseen

Sairaanhoitopiirissämme on käynnistetty alueellisen erikoissairaanhoidon toimialan muodostamisprojekti. Projekti perustuu VSSHP:n strategiaan vuosille 2007-2015. Alueellisen erikoissairaanhoidon kaikki yksiköt: Loimaan aluesairaala, Salon aluesairaala, Turunmaan sairaalan liikelaitos ja TYKS Vakka-Suomen sairaala ovat mukana tässä sairaanhoitopiirin organisaatiouudistuksessa. Tavoitteena on kehittää alueellisen erikoissairaanhoidon toimialaa siten, että aluesairaalat toimivat jatkossakin paikallisesti johdettuina tehokkaina erikoissairaanhoidon yksikköinä tiiviissä yhteistyössä alueensa terveyskeskusten kanssa. Alueellisen erikoissairaanhoidon toimiala muodostetaan vuoteen 2009 mennessä.

Sairaanhoitopiirin johtaja **Aki Lindén** käynnisti tämän projektin 13.2.2007. Projektipäälliköksi nimettiin TYKS Vakka-Suomen sairaalan johtava lääkäri **Lisa Pelttari** (oto). Projektille nimettiin ohjausryhmä. Sairaanhoitopiirin edustajina ohjausryhmässä jäsenenä ovat sairaanhoitopiirin johtaja Aki Lindén ja johtajaylilääkäri **Turkka Tunturi**. Aluesairaaloiden virkamiesedustajina ohjausryhmässä ovat kustakin aluesairaalasta johtava lääkäri tai toimitusjohtaja, hallintojohtaja tai taluspäällikkö, henkilöstö- ja kehityspäällikkö tai johtava ylihoitaja/ylihoitaja. Lisäksi ammattijärjestöistä on ohjausryhmän jäsenenä yksi edustaja kustakin (JUKO, JYTY, JHL, TNJ).

Projektipäällikkö on käynyt kaikissa yksiköissä kuulemassa aluesairaaloiden näkemyksiä projektin toteutuksesta ja tavoitteista (SAS 8.3.07, TS 29.3.07 ja LAS 4.4.07). Jo ensimmäisellä kierroksella voitiin todeta, että VSSHP:ssä on hyvät ja ketterästi toimivat alueelliset erikoissairaanhoidon yksiköt. Kaikilla neljällä on myös oma erityisroolinsa osana sairaanhoitopiiriä. Ohjausryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 2.5.2007. Projektsuunnitelma valmistuu 31.5.2007 mennessä.

Lisa Pelttari
projektipäällikkö

A-KANTTIINI REMONTTIIN

TYKSin A-kanttiini on ollut viikonloput ja arkipyhät kiinni 6.4.2007 alkaen ja suljetaan kokonaan 22.6.-2.8.2007 remontin vuoksi. Uusitus A-kanttiinissa palvelemme taas 3.8.2007 alkaen. Ensivuvun automaatteihin laitetaan runsaampi valikoima. U-kanttiini ja T-kahvila palvelevat normaalein aukioloajoin.

Va. kanttiininhoitaja Airi Stick

KUVA: KAUIA LAUKKANEN

Heli Kallio hoitamassa lonkkamurtumapotilasta, jolle on kehittynyt ristiselkään syvä painehaava hänen maattuaan kotona useita päiviä ennen hoitoon hakeutumista.

Heli Kallio – piirin ainoa auktorisoitu haavahoitaja

Markku Näveri

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä työskentelee tätä nykyä yksi auktorisoitu haavahoitaja. Hän on TYKSin ortopedian ja traumatologian klinikan sairaanhoitaja Heli Kallio. Virallisesti hän sai nimikkeestä kertovan todistuksen ja pinssin 1.2.2007. Kollegoita hänellä on Suomessa kaikkiaan 64, lähimmät heistä Satakunnassa.

Heli Kallio on hoitanut haavapotilaita jo vuosia, mutta voidakseen hakea Suomen Haavanhoitoyhdistykseltä auktorisoidun haavahoitajan nimikettä, hänen täytyi suorittaa 20 opintoviikkoa korkeakoulutasoisia haavanhoitoon liittyviä opintoja. Tämän hän teki Satakunnan ammattikorkeakoulussa vuosina 2005–2006. – Opinnot koostuivat viidestä eri opintojaksosta, joista kustakin tehtiin erilaajuisia kirjallisia tuotoksia. Omaa tietämystä haavapotilaan hoidosta syvennettiin mm. valitsemalla omalta työpaikalta yksi haavapotilas ja perehtymällä tämän haavan lähtökohtiin, taustatekijöihin ja hoitoon. Haavan paranemisesta ja siihen vaikuttavista moninaisista tekijöistä haettiin tietoa laajasti alan kirjallisuudesta, jonka jälkeen hankitun tiedon ja valitun haavapotilaan hoitoprosessin kesken tehtiin vertailua. Opintojen lopussa tehtiin vielä tutkimus- ja kehittämisprojektityö.

Haavahoitajan on myös täytettävä ammattitaitokriteerit, joita ovat mm. välitön

haavapotilaan hoitotyö, kouluttaminen, konsultointi sekä kehittäminen ja tutkimus. Nämä jakautuvat vielä useisiin eri alakohtiin. Haavahoitajan nimike ei ole ikuinen, vaan osaaminen testataan kolmen vuoden välein.

Ainakin seuraavat kaksi vuotta Heli Kallio toimii uutena jäsenenä Suomen Haavanhoitoyhdistyksen hallituksessa. Vuonna 1995 perustetussa yhdistyksessä on noin 2300 jäsentä, ja sen tavoitteena on edistää kaikkien haavapotilaan hoidossa mukana olevien ammattiryhmien vuorovaikutusta sekä kehittää haavanhoitoa, tutkimusta ja opetusta. Eräs päätoimintamuodoista on koulutus.

Ammatillisia toiveita

Työssään Heli hoitaa paljon erilaisia akuutteja ja kroonisia haavoja. Haasteellisimpina hän kokee palo- ja paleltumavammojen, trauman aiheuttamien laajojen pehmytkudosvaurioiden sekä komplisointuneiden infektiohaavojen hoidon. Päivittäin hän hoitaa 3–7 haavapotilasta tapauksen vaikeudesta riippuen. Haavahoitajan työkaluja ovat mm. saksit, veitset, atulat ja kyretit. – Hoitajan suorittamaa haavan mekaanisen puhdistamisen tärkeyttä haavanhoidossa ei voi vähätellä. Tekijällä pitää kuitenkin olla ammattitaitoa tunnistaa haavassa oleva kudosis, jottei puhdistuksella vaurioiteta tervettä kudosta, Heli sanoo.

Heli Kallio toimii ensisijaisesti sairaanhoitajana traumatologian vuodeosastolla ja haavahoitajan työ on ylimääräistä oman työn ohella suoritettavaa työtä. Heli on myös vuodesta 2003 toiminut TYKSin haavatyöryhmän puheenjohtajana, jonka harteilla on alueellisen haavanhoitokoulutuksen vetovastuu. Haavatyöryhmä tekee runsaasti yhteistyötä tuotekokeilujen merkeissä hankintatoimiston ja haavanhoitotuotteita myyvien yritysten kanssa.

Heli neuvoo haavanhoidossa oman osastonsa lisäksi kirurgian klinikan osastoilla, mutta puhelinkyselyjä tulee muiltakin klinikoilta. Hän vastaa mielellään konsultaatioihin, sillä koulutus on lähellä hänen sydäntään. Aikapula vain joskus asettaa rajansa.

Heli Kallion ammatillisena toiveena on, että sairaanhoitopiirissä olisi vähintään yksi päätoiminen haavahoitaja, TYKSissä haavapoliklinikka ja Turussa mahdollisuus suorittaa haavanhoidon erikoistumisopinnot. TYKSin haavatyöryhmä on tehnyt erittäin hyvää työtä etenkin painehaavojen ennaltaehkäisyssä sekä yhdenmukaistanut haavanhoitokäytäntöjä kirurgian klinikalla. Heli näkee myös muiden klinikoiden edustajien mukaantulon haavatyöryhmään tärkeänä pyrittäessä kehittämään haavanhoitoa TYKSissä ja piiritasolla, sillä hän tietää talosta löytyvän kokeneita ja ammattitaitoisia haavanhoidon asiantuntijoita, vaikka he eivät ole varsinaisia opintoja suorittaneetkaan.

FOTO: MATHIAS LUTHER

Klientens barn behöver också stöd

Mathias Luther

Mentala problem är en djupt personlig sak. Men de berör alltid också närstående människor på något sätt, och mest av allt berör de kanske den insjuknades barn.

– Är det för att jag inte lydde som mamma mår illa? Kan barnet tänka. Eller: Jag är så hemsk att pappa sa att han inte skulle vilja leva längre.

Tankarna är exempel ur en liten guidebok för föräldrar med mentalhälsoproblem, Hur hjälper jag mitt barn? Den är skriven av barnpsykiatern **Tytti Solantaus** och illustrerad av **Antonia Ringbom**, utgiven på svenska 2004.

Boken kan ge en liten ledtråd åt den vuxna mentalpatient som grubblar över hur hans eller hennes sjukdom påverkar familjen. Texterna illustrerar vilken balansgång det är att vara människa i sociala sammanhang, att ta sin plats och hålla på sin rätt samtidigt som man inser att man inte kan göra allt man borde och ville för sina närmaste.

Boken kan ges åt mentalpatienten, men nu kan Åbolands mentalvårdscentral

också ge något mera: En ny service som kopplar in hela familjen i mentalvården, speciellt med sikte på att stöda barnen.

Familjeintervention kallas tjänsten, och som bäst går 16 yrkesmännskor från olika enheter i distriktet en ettårig svensk kurs som skall göra dem kompetenta att använda metoden självständigt. Mentalvårdare **Monika Lindevall** från verksamhetscentret i Pargas och **Regina Isaksson**, psykiatrisk specialistsjuksköterska på vuxenavdelningen på mentalvårdscentralen, är två av dem.

– Jag tänkte först att jag inte hör hemma där, jag jobbar ju inte med barn, men redan första timmen på kursen märkte jag hur fel jag hade, säger Isaksson.

Sorgligt samband

Mentala problem har en trist egenskap att gå i arv, det är ett statistiskt faktum. Exakt vilka mekanismerna är kan man inte säga. Internationella studier i början av 1990-talet visade att 80 procent av barnen till kvinnor med affektiv störning (en i och för sig rätt grav form av depression) insjuknar psykiskt innan de fyllt 18.

Monika Lindevall och Regina Isaksson är redo att ta sig an också sina klienters familjers problem.

Enligt en annan är självmordsförsök bland barn med föräldrar med affektiv störning fem gånger vanligare än hos deras jämnåriga.

Tytti Solantaus har tillsammans med den amerikanska psykiatern och professorn William Beardslee försökt analysera vad som skiljer de barn som inte "ärver" sjukdomsbeteendet från de andra. En viktig faktor tycktes vara att de barn som lyckas göra en riktig bedömning av sin förälders sjukdom, som inser att sjukdomen inte är deras fel och som får trygga kontakter och stöd utanför familjen klarar sig bäst.

Samhällets motiv att försöka nå barnen är självklart: spegelbilden av ovanstående samband är att ungefär tre av fyra mentalpatienter har haft en sjuk förälder.

– Visst har man vetat om det här och kanske man har frågat patienten 'nä hur är det manne med barnen då?' Och så har föräldern kanske berättat att de går i skolan, kanske att han eller hon är lite orolig för något barn. Men man har inte egentligen följt upp det, säger Regina Isaksson.

Det skall man göra nu. Sedan början av 2000-talet har Solantaus som utvecklingschef för Stakes arbetat på att introducera Beardslees metod för att intervjua mentalpatientens familjeliv i terapeutiskt syfte.

Strikt struktur

Interventionen består av fem-sex strukturerade möten utspridda över ett år eller mera. Vem som möts och vad som skall diskuteras och uppnås vid varje möte är i huvudsak förutbestämt.

Man börjar med två möten med föräldrarna. Vid dem kartlägger klinikerna (intervention görs i regel i par) sjukdomshistorien och föräldrarnas uppfattning av hur barnen ser på situationen. Man förvissar sig också om att föräldrarna är med om att barnen tas med i processen.

Efter det mötet träffar klinikerna barnen, vart och ett för sig. Då finns det möjlighet att höra hur de uppfattar situationen och vad de behöver hjälp med.

För barn som kanske ansträngt sig att uppföra sig väl för att inte förvärra sjukdomssymptomen kan det var mycket viktigt och befriande att förstå att föräldrarna godkänner interventionen, säger Lindevall.

God övning

Sedan följer som ett slags höjdpunkt familjeträffen där hela familjen är med. Det är också en viktig övning för föräldrarna i att tala om familjens problem och inre relationer.

– Det är inte vi som leder familjesamtalen utan det är föräldrarna. Det är ju de som skall fortsätta livet i sin familj och det är de som behöver lära sig att tala också om svåra saker, säger Monika Lindevall. Efter familjemötet håller man åtminstone

ett uppföljningsmöte, ett halvt till ett år senare.

Som hjälp och stöd under processen har klinikern förutom sina kursanteckningar och litteraturen också en diger bunt checklistor för varje möte. Bortåt trettio sidor formulär blir det att fylla i för att se till att alla väsentliga frågor avhandlas under mötena.

Men alla är individer och speciellt familjer med sjukdom följer inte alltid "normen".

– Jag har haft en intervention där bara den ena föräldern, den friska, var med. Men också då är det förstås viktigt att den andra vet vad som försiggår, säger Lindevall.

Man måste också anpassa sig till barnens ålder. Redan fyraåringar kan i viss mån vara med, säger Regina Isaksson. Då kan man till exempel få dem att beskriva sina känslor och tankar genom att de väljer bildkort.

Huvudsakligen är metoden tänkt för familjer med barn i skolåldern, men man kan också tänka sig att göra en intervention med vuxna barn. Svåra barndomsupplevelser och fortsatt dåliga mänskliga relationer kan skapa problem upp i vuxen ålder.

Minialternativ

Det finns också fall då föräldrarna vidhåller att klinikerna inte skall träffa barnen, eller det av någon annan orsak inte bedöms nyttigt. Då kan man göra en mini-intervention som består av att man under två möten med föräldrarna/föräldern talar OM barnen, hur föräldrarna ser på barnens situation och om något kan göras för att förbättra den. På tal om barnen kallas den interventionsformen.

Det finns också en annan lätt intervention där man kanske inte tar hela familjen med på mötet men barnet och någon nära utomstående som en lärare, en släkting eller en skolkurator.

SANASTOA

Affektiv störning – affektiohäiriö

Depression – masennus

Diger – paksu, laaja, iso

Formulär – lomake, kaava

Illustrera – havainnollistaa, kuvittaa

Intervenera – puuttua johonkin

Intervention – interventio, väliintulo

Kartlägga – kartoittaa

Kliniker – klinikko, tai monikko

sanasta klinik = klinikka.

Litteratur – kirjallisuus

Mentala problem – mielenterveysongelmat

Mentalvårdare – mielenterveyshoitaja

Relationer – (ihmis)suhteet

Släkting – sukulainen

Struktur – rakenne

Uppföljning – seuranta

Verksamhetscenter – toimintakeskus

Vuxen – aikuinen

Övning – harjoitus

JETistä eväitä uusiin haasteisiin

Tuuliikki Noramaa

Salon Seudun Aikuisopistossa alkoi vuoden alussa johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävä koulutus, johon sairaanhoitopiiristä osallistuu osastonhoitajia ja muita lähiesimiehiä sekä yksi lääkäri. JET-tutkintoon tähtäävän joukon jäsenet ovat lähteneet mukaan kahden vuoden koulutus- ja kehitysprosessiin, jossa vielä ollaan alkutaipaleella. Motivaatio on kuitenkin vankka ja sitoutuminen tiukka.

Tavoitteena johtamis- ja esimiestyön vahvistaminen

Sairaanhoitopiiriin uudistunut strategia tuo mukanaan muutoksia ja tavoitteita, joiden konkretisointi vaatii myös hoitotyön johtamiselta monenlaisia toimia. – Tavoitteiden saavuttaminen kokonaisuutena perustuu yhtenäiseen toimintakulttuuriin ja hyvään johtamiseen, sanoo Loimaan aluesairaalan johtava ylihoitaja **Anne Isotalo**.

Piirin strategisten periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti johtamista ja esimiestyötä vahvistetaan kaikilla esimiestasoilla johtamisen koulutuksella. Sen tärkeä tehtävä on Isotalon mukaan eväiden antamisen siihen, että henkilöstöjohtamisessa pystytään tekemään strategian linjauksia todeksi.

Toiminnallisten ja organisaatiouudistusten kautta tullessa isona haasteena Isotalo näkee toimintojen kehittämisen sillä lähtökohteisella ajatuksella, että työnjakoa täytyy muuttaa vastaamaan talouden realiteetteja. – Meidän täytyy miettiä, miten käytämme henkilökunnan mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja vaikuttavasti ja kohdennamme oikeanlaiset resurssit oikeisiin kohteisiin.

JET-koulutuksen yhtenä tavoitteena Loimaalla onkin vastata tähän haasteeseen luomalla selkeä ja toteuttamiskelpoinen työkiertomalli koulutukseen osallistuvien

projektityönä ja koulutuksen osana. Työkiertoa varten sairaalassa ollaan muodostamassa isompia hallinnollisia kokonaisuuksia, joille voidaan kierron avulla tarjota osaavaa, motivoitunutta ja laajempia kokonaisuuksia hallitsevaa henkilöstöä. Jo talven aikana ylempää ammattikorkeakoulututkintoa opiskeleva **Riikka Eronen** on tehnyt projektityönä kartoitusta henkilökunnan työhyvinvoinnista, muutosvalmiudesta ja suhtautumisesta työkierron aloittamiseen sekä koulutustarpeesta.

Seuraava konkreettinen vaihe kehittämistyössä ja JET-koulutuksessa on työkiertoa valmistelevan työryhmän kokoaminen koulutukseen osallistujista sekä henkilöstön ja johdon edustajista. JET-ryhmän työstämän hankesuunnitelman on määrä valmistua tämän vuoden aikana, jolloin sitä päästäisiin toteuttamaan ensi vuonna.

Johtamiskoulutuksesta hyviä kokemuksia Salossa

Salon aluesairaalan osastonhoitajat ovat jo suorittaneet yhden johtamiskoulutuksen pari vuotta sitten. Johtava ylihoitaja **Anne Hedmanin** mukaan positiivinen palaute antoi aiheen jatkaa ja kartuttaa edelleen johtamistietoutta JETin avulla. – Yhteisen koulutuksen ansiosta sairaalan sisäinen verkostoituminen osastonhoitajien kesken toimii jatkuvasti paremmin, ja nyt kun koulutuksessa on mukana myös Loimaan aluesairaalan osastonhoitajia, verkostoituminen etenee myös siihen suuntaan, Hedman sanoo. Hyvänä hän näkee lisäksi sen, että koulutukseen osallistuu myös Härkätien terveyskeskuksen henkilökuntaa tuomassa mukaan perusterveydenhuollon näkökulmaa.

JET-koulutuksen etuina Hedman nostaa esiin vielä koulutuksen pitkäkestoisuuden. – Mielestäni se antaa koulutettaville vahvempaa tietämystä ja johtamisen perustaa kuin muutaman päivän koulutustilaisuudet. Koulutukseen liittyvät näytöt ja lop-

putyöt mahdollistavat sen, että JET-koulutus on jokaisen henkilökohtainen prosessi oman johtajuuden vahvistamiseksi.

Valmiudet arjen johtamiseen

Johtamisen erikoisammattitutkinto on aikuisopistossa tutkinnon vastuukouluttajana toimivan **Ulla Kiviojan** mukaan kokonaisvaltainen ja pitkäjänteinen kehittämisprosessi. Keskeisiä aiheita tutkinnossa ovat oman henkilökohtaisen johtamisen ja organisaation toiminnan kehittäminen ja näiden prosessien kytkeminen toisiinsa.

Lyhyesti koulutuksen voi määritellä muodostuvaksi tutkintoon valmistavasta koulutusohjelmasta ja itse tutkinnosta. Valmistavassa koulutuksessa on 15 opintokokonaisuutta, jotka sisältävät lähipäivän ja niihin liittyvät oppimistehtävät, työssä oppimista ja kirjallisuuteen perehtymistä. – Olennaista on, että lähipäiviin liittyvät tehtävät eivät ole kirjallisuuslähtöisiä, vaan perustuvat tekemisiin ihmisten kanssa omissa ympäristöissä, kirjaavat niitä ja johtavat omiin johtopäätöksiin. Meidän kiinnostuksemme kohde on, mitä koulutettava tekee työyhteisössä työntekijöitensä kanssa, Kivioja painottaa ja korostaa koulutuksen käytännönlähtöisyyttä. Tällä tavalla myös työyhteisö osallistetaan yhteisen toimintatavan kehittämiseen.

Arjen lähtökohdista johtamisen periaatteen ohella Kivioja korostaa oma-aloitteisuutta itseohjautuvuutta ja oppivan organisaation näkökulmaa. – Se että koulutusaika on pitkä, on selkeästi etu. Näin iso kehittämisprosessi ei voi todentua puoleksa vuodessa, ja toisaalta sekä muutoksen markkinointi että vastaanottaminen työyhteisössä vaativat aikaa.

Työyhteisö hyötyy

Loimaan aluesairaalan osastonhoitaja **Raija Talvitie** perustelee koulutukseen osallistumista osastonhoitajien työn suurella muutoksella. – Uuteen strategiaan ja or-

JET-koulutukseen osallistuvien mielestä on ollut innostavaa ja rohkaisevaa huomata, että aina voi oppia uusia asioita ja uusia näkökulmia tuttuihin asioihin. Kuvassa Loimaan aluesairaalaan edustavat Ritva Mattila (vasemmalla), Bettina Klemelä, Hanna Tikkanen Salon aluesairaalaan, Virpi Pakkanen ja Anne Niemelä-Laaksonen. Takarivissä ylihoitaja Anne Isotalo, Anna-Liisa Väänänen ja Raija Talvitie. Loimaaalaisten ja salolaisten lisäksi tutkinnon suorittajia on Härkätien terveyskeskuksesta ja Kukonkallion vanhainkodista Salosta.

ganisaatiomuutoksiin kuuluu paljon toiminnan uudistuksia ja haasteita, joihin meidän on helpompi vastata koulutuksen avulla. Strategia antaa meille suunnan, mitä pitäisi tehdä, ja täältä saamme eväitä siihen, miten asioita voi viedä eteenpäin.

Talvitie nostaa esiin myös teknistymisen jatkuvan lisääntymisen hoitoalalla. Sen takia pitäisi pitää mielessä, että tärkein väline hoitotyössä on kuitenkin hyvinvoiva ja osaava henkilökunta. – Osastonhoitajana toivon osaavani toimia niin, että henkilökunta jaksaa pitää perustetävän päällimmäisenä ja työmotivaation korkealla.

JET-koulutus saa kiitosta myös siitä, että se panee punnitsemaan omia toimintatapoja. Koulutuksesta saa hyvin monipuolista tietoa ja opastusta, mutta oppii myös suuntaamaan ajattelutapansa laajalle alueelle. Tärkeänä Talvitie kumppaneineen pitää myös vertaistukea sekä koulutuksen puitteissa että omissa sairaalassa.

Myös Salon aluesairaalan apulaisosastonhoitaja **Hanna Tikkanen** lähti hakemaan koulutuksesta eväitä muutoksenhallintaan. Toisaalta kannusti halu löytää keinoja, miten pystytään takaamaan potilaille mahdollisimman korkeatasoinen ja vaikuttava hoito nykyisin resurssein.

Tärkeänä koulutuksen antina Tikkanen on tähän mennessä kokenut lähipäivien ja ryhmäistuntojen avartavat ja ajatuksia herättävät keskustelut. Etätehtävät kehittävät sekä omaa johtajuutta että työyhteisöä. Samoin työyhteisö hyötyy tutkintoon sisältyvästä hankkeesta. Kaiken kaikkiaan Tikkanen näkee JET-koulutuksen upeana mahdollisuutena oppia katselemaan omaa työtään, työyksikön toimintaa ja myös koko sairaalan toimintaa laajemmasta näkökulmasta.

Pääkouluttaja Ulla Kivioja Salon Seudun Aikuisopistosta painottaa JET-koulutuksen roolia sekä johtajuuden että työyhteisön kehittäjänä.

Strategia eläväksi ja osaksi arkea – strategiavalmentajat käytössä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin uuden vuosille 2007-2015 laaditun strategian käytäntöön vieminen on käynnistynyt vuoden alussa. Strategia-asta on puhuttu paljon ja kirjoitettu mm. Hospitaalin ensimmäisessä numerossa. Ihanteellisinta olisi antaa mahdollisuus koko henkilöstölle osallistua strategian luomisprosessiin, mutta näin suuressa organisaatiossa se on käytännön mahdottomuus. Vaikka strategian laadinnasta päävastuussa on ollut sairaanhoitopiirin johto, ei strategia asetettuine tavoitteineen ole vain "johdon paperi", joka elää omaa elämäänsä erillään jokapäiväisestä käytännön toiminnasta. Strategian onnistumiseen toimeenpanoon tarvitaan koko sairaanhoitopiirin henkilökuntaa, sillä strategia tulee eläväksi vasta operatiivisessa toiminnassa. Uusi strategiamme on monitahoinen ja haastava, mutta hyvin käytännölläheinen.

Strategian tunnetuksi tekeminen koko henkilöstön piirissä on tärkeimpiä tavoitteitamme vuoden 2007 aikana. Tavoitteena on kertoa

- mitkä ovat strategian lähtökohdat ja toiminta-ajatus,
- toimintaamme ohjaavien perusarvojen taustoista,
- mitkä ovat toimintamme tavoitteet vuosille esim. 2007-2009, missä haluamme olla vuonna 2015 ja
- mitkä ovat menestystekijämme eli miten saavutamme asettamamme tavoitteet.

Tarkoituksena on, että jokainen työntekijä omalta osaltaan sisäistää uuden strategian merkityksen oman työnsä kannalta ja osallistuu yhteiseen ponnisteluun.

Kunin vastuualueen linjajohto vastaa strategian viestinnästä ja valmennuksesta omalle henkilökunnalleen. Organisaatiomme laajuuden vuoksi ja linjajohdon tehtävän tukemiseksi on koulutettu 20 strategiavalmentajan tukijoukko, johon valittiin sairaanhoitopiirin johtajan kutsulla eri henkilöstöryhmiä edustavia innostuneita ja vuorovaikutustaitoisia vapaaehtoisia mahdollisimman kattavasti koko organisaatiosta. Tukijoukkolaiset ovat käytettävissä yksiköittäin järjestettävissä tilaisuuksissa strategian viestintä- ja valmennustehtävissä esim. alustajina, perehdyttäjinä tai keskustelijoina sopimuksen mukaan ja tapauskohtaisesti räätälöitynä. Strategiavalmentajien nimet yhteystietoineen löytyvät intranetin sivulta "Henkilöstöasiat / Strategia". Motivoituneet tukijoukkolaiset odottavat innokkaina yhteydenottoja. Pallo strategiaviestin eteenpäin viemisestä heitetäänkin nyt vastuualueiden johdolle: strategiavalmentajia kannattaa hyödyntää näkökulman laajentamiseksi ja rikastuttamiseksi!!

Satu Suhonen
kehittämisspäällikkö

KIITOS

*Ihmine kasva, ihmine vanhene, nii yhtäkkiste.
Kaik jää taa, hiukka tärrä
mennesäs ko junast purotettu
markkinapallo.* (Heli Laaksonen)

*Hyvät ystävät,
Kiitän vuosien ja vuosikymmenten yhteistyöstä. "Seijan päivän" juhlasta ja viimeisestä työpäivästäni teitte ikimuistoisat.*

Seija Paatero

Professoreiden Auli ja Paavo Toivasen 70-vuotismitali

Turun yliopiston täysinpalvelleet professorit Auli ja Paavo Toivanen täyttävät lähitulevaisuudessa 70 vuotta. Ystävät ja työtoverit ovat päättäneet kunnioittaa heidän elämäntyötään lyöttämällä Auli ja Paavo Toivasen juhlamitalin. Sen tekijäksi on lupautunut kuvanveistäjä Jarkko Roth.

Auli ja Paavo Toivasen onnittelijoihin voi liittyä suorittamalla 65 € mitalitoimikunnan tilille Nordea 159035-330012. Mitali postitetaan tilisiirrossa ilmoitettuun osoitteeseen. Mikäli mitalia ei haluta, osallistua voi myös muulla summalla. Projektin mahdollinen ylijäämä tullaan sijoittamaan Auli ja Paavo Toivasen rahastoon Turun Yliopistosäätiössä.

Mitalin luonnos adressin kera luovutetaan Paavo Toivaselle hänen 70-vuotispäivänään 14.6.2007. Tähän adressiin sisällytetään toukokuun 2007 loppuun mennessä kertyneet lahjoitajien nimet. Mitalin ensimmäinen kappale luovutetaan Auli Toivaselle hänen 70-vuotispäivänään 1.3.2008, jolloin adressiin tulevat myös 15.2.2008 mennessä ilmoittautuneet.

Mitalitoimikunnan puolesta,
Matti Viljanen ja Jorma Viikari

Apuvälinekeskus on muuttanut

TYKSin apuvälinekeskus on muuttanut osoitteeseen **Vanha Hämeentie 3**. Uusissa tiloissa palvelevat Tikoteekki, aikuisten ja lasten apuvälineyksiköt, apuvälinepoliklinikka, apuvälinehuolto sekä lääkinällisen kuntoutuksen laskutus. Asiakkaiden palveluaika on arkisin klo 8.00-15.00 ja muulloin sopimuksen mukaan.

Muuton seurauksena apuvälinekeskus on luopunut 5-alkuisista dect-numeroista, mutta sen vanhat 3-alkuiset lankanumerot ovat edelleen käytössä.

Puhelinnumerot:

kanslia:313 2271
osastonhoitaja:313 3832
Tikoteekki:313 1471
lasten apuvälineet:313 2459
apuvälinepoliklinikka:313 2271
apuvälineiden korjaukset ja huollot:313 2274
lääkinällisen kuntoutuksen laskujen käsittely:313 2123

Sisäinen postiosoite:

Apuvälinekeskus, os. 924, Vanha Hämeentie 3

Ulkoinen postiosoite: Apuvälinekeskus, os. 924, TYKS, PL 52, 20521 TURKU

ILMOITA MUUTOISTA HOSPITAALISSA!

Hospitaali on hyvä kanava toimipaikkojen ja yhteystietojen muutoksista tiedottamiseen. Ilmoita uudet yhteystiedot toimitussihteerille: markku.naveri@tyks.fi, puh. 31 33119.

Marja-Leena Meller-Mattilan viimeinen työpäivä oli 12.huhtikuuta, ja häntä kävivät silloin hyvästelemässä monet työtoverit usean vuosikymmenen ajalta. Kuvassa lastenklinikan tervehdyksen tuo yllilääkäri Marja-Riitta Ståhlberg. Takana Hanna-Leena Kittinen ja Elina Mattila (oik.).

Sairaalapastori Marja-Leena Meller-Mattila eläkkeelle

Yli 30 vuotta sairaalatyössä toiminut pastori Marja-Leena Meller-Mattila kertoo työuransa alusta:

- Aloitin sairaalalehtorina aluksi lastenkliniikalla ja kaupunginsairaalassa vuonna 1972. Välillä olin kokonaan kaupunginsairaalan puolella ja sitten jälleen TYKSissä vuodesta 1985.

Papiksi vihkiminen muutti toimenkuvaa siten, että myös naiset pääsivät kastamaan, vihkimään ja hautaamaan. Muitakin muutoksia on sairaalapapin työssä tapahtunut vuosien varrella:

- Hartaustilaisuudet ovat vähentyneet ja on siirrytty enemmän henkilökohtaisiin kontakteihin ja sielunhoitokeskusteluihin elämän erilaisissa kriisitilanteissa.

Marja-Leena on toiminut myös työnohjaajana ja psykoterapeutina sekä arkikihiippakunnan edustajana eettisessä neuvottelukunnassa.

- Olen kiitollinen siitä, että olen saanut tehdä työtä, josta olen pitänyt, vaikka työ onkin ollut välillä raskasta. Kohtaamani ihmiset ovat olleet siinä tärkeintä. On ollut suuri rikkaus saada tehdä työtä moniammatillisessa työyhteisössä, kiittelee Marja-Leena.

Kollegaa haastatteli Päivi Vuorilehto

KIITOS

*Oli ilo tehdä työtä TYKSissä.
Kiitos hyvästä yhteistyöstä.
Lämmin kiitos myös sairaalan johdolle kahvittelaisuudesta ja teille kaikille, jotka olette muistaneet minua siirtyessäni lomalle ja eläkkeelle.
Jumalan siunausta, Voimaa ja Rakkautta teille kaikille työhön ja elämään.*

T. Marja-Leena Meller-Mattila

Kuvassa juhlahumusta silminnähden nauttinut Jorma Viikari valmistautuu vaimonsa Marjukan kanssa ottamaan vastaan lähes kahdensadan ystävän onnitelut. Airuina toimivat Sini Pihkala-Rajanaro (vas.) ja Sari Antinoja.

TYKSin sisätautien klinikan yllilääkärinä toimivan professori Jorma Viikarin muotokuva paljastettiin hänen 60-vuotispäivänään 16. huhtikuuta TYKSin henkilökunnan suuressa ruokasalissa. Taiteilija Jarkko Rothin maalaaman taideteoksen julkistamista oli saapunut seuraamaan salintäyteinen joukko professori Viikarin lähisukua, ystäviä, työtovereita ja työn tukijoita.

Tervetuliaissanat lausui dosentti Ilkka Kantola. Sen jälkeen seurasi musiikkiesitys, jossa professori Viikarin sisar Eira Viikari

-Juntura soitti huilua ja hänen tyttärensä Tea, professorin kummityttö, pianoa.

Muotokuvan luovutuspuheen piti professori Tapani Rönnemaa ja teoksen vastaanotti Turun yliopiston puolesta rehtori Keijo Virtanen.

Turun yliopistollisen keskussairaalan tervehdyksen toi sairaanhoitopiirin johtaja Aki Lindén.

Lämminhenkinen tilaisuus jatkui laulusten ja onnitelujen merkeissä buffetpöydän herkuja nautiskellen.

Hospitaalin hinta – kallis vai halpa?

Toimitukselta on kysely Hospitaalin kustannuksia ja jotkut ovat pyytäneet, ettei lehteä jaeta heille kotiin säästösysteistä. Yhden lehden hinnaksi kotiin kannettuna tulee noin 80 senttiä (kaikki ostopalvelut huomioiden). Itse kukin voi muodostaa mielipiteen, onko se paljon vai vähän. Lehden saamiseen ei tietenkään ole mitään pakkoa, niitä voi lukea yhtä hyvin työpaikallaankin. Lehti on kuitenkin perustettu siksi, että sairaanhoitopiirillä olisi käytössään mahdollisimman kattava henkilöstöviestinnän ”työkalu”. **Esa Halsinaho**

TIETOHALLINTOSTRATEGIA UUDISTUU

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tietohallintostrategiaa ryhdytään uudistamaan. Siihen liittyy läheisesti Varsinais-Suomen alueellinen IT-strategia ja TYKSin erityisvastuualueen tietohallintostrategia, joiden uusiminen on myös ajankohtaista. Tavoitteena on yhdistää nykyinen, VSSHP:n ajalle 2003–2005 laadittu tietohallintostrategia, Varsinais-Suomen alueellinen tietohallintostrategia (2005–2010) ja VSSHP:n ja SatSHP:n erityisvastuualueen tietohallintostrategia (2005–2007).

Asiaa pohjustettiin 20. maaliskuuta seminaarissa, jonka tarkoituksena oli luoda kuvaa alan tulevaisuudennäkymistä ja tuoda esiin mahdollisuuksia vertaisarviointeihin. Seminaarin esitykset ovat luettavissa pdf-tiedostoina intranetistä: tiedotus/henkilöstötiedotteet/sairaanhoitopiiri.

KESÄKUNNON TESTAUS!

Tule mukaan ja haasta työryhmäsiin **TYKSIN KÄVELYTESTEIHIN**

Koko TYKSin henkilöstölle tarkoitetut kävelytestit järjestetään keskiviikkona 6.6.2007 ja torstaina 7.6.2007 klo 14.00 - 16.30

HUOM! Paimion sairaalassa järjestetään oma kävelytesti torstaina 24.5. ja Raision sairaalassa tiistaina 29.5.2007. Näistä tulee erillinen tiedote.

PAIKKA: Vasaramäen puisto Tyksin entisen asuntolan (Lemminkäisenkatu 17) takana, ja soveltuu erinomaisesti kävelytestipaikaksi. Lähtöpaikka on Pihlajakujan päässä. Ethän pysäköi Pihlajakujalle. Vastapäätä Pihlajakujaa on parkkipaikka.

TESTIOHJE: Tule paikalle klo 14.00 - 16.30 välisenä aikana, täytä ilmoittautumiskaavake paikan päällä ja sitten reippaasti kävelemään 2 km:n matka kauniissa kevätssä Vasaramäen viehättävässä puistossa. Lenkkitosust ovat suositeltavat jalkineet.

TULOKSET: Kaksisivuinen tietokone-tulosten vastauksen testin tuloksesta ja yksilölliset liikuntasuosituksat saat parissa päivässä.

Urheiluhenkisiä palkintoja ja tarjoiluna maistuvainen herkkuterassi! **LISÄTIETOJA:** työterveysaseman kotisivuilta (sisäiset palvelut/työterveysasema/työfysioterapeutin artikkelit/Tule kävelytestiin), työterveysasemalta ja työsuojelulta.

TERVETULO!

Tyky-työryhmän, työterveysaseman ja työsuojelun puolesta työfysioterapeutti Päivi Lähde, paivi.lahde@tyks.fi

Hae virkistystä ja hyvää kuntoa lentopalloilusta!

TYKSin kuntojaostossa lentopalloa on pelattu jo useita vuosikymmeniä. Alkuun naiset ja miehet harjoittelivat viikoittain yhteisellä harjoitusvuorolla. Nykyään miesten toiminta on jäänyt kisaedustuksiin, mutta naiset pelaavat viikoittain säännöllisesti ja keväisin edustavat TYKS:ä keskussairaaloitten SM-turnauksissa.

Viime vuonna Tampereella miehet osoittivat lahjakkuutensa ja tulivat kotiin pronsimitalit kaulassa naisten jäädessä niukasti neljännelle sijalle. Toiminnan on mahdollistanut henkilökuntaneuvoston rahallinen tuki, josta olemme kiitollisia ja toivomme sen myös tulevaisuudessa jatkuvan.

Tämän vuoden suurprojekti on ollut SM-turnauksen järjestäminen ja valmistelut alkavat olla sillä mallilla, että turnaus on valmis alkamaan 19.5.2007. Ilmoittautuneita joukkueita on 22 Helsingistä Rovaniemeen ja pelaajia turnaukseen osallistuu n. 250. Naiset pelaavat Littoisten monitoimitalolla ja miehet Nunnavuoren palloiluhallissa. Pelit alkavat lauantai aamuna klo 9 ja sunnuntaina 20.5. sijoituspelit klo 9.30. Lauantai-iltana kisojen illanvietto pidetään ravintola Onnelassa (klo 22 jälkeen on yleisöllä mahdollisuus tulla metsästä-mään nimmareita!) Lisää kisoista voit lukea TYKSin nettisivuilta www.tyks.fi/lentopallo2007.

Helsinginsairaaloitten
LENTOPALLON SM
2007 - TURKU

Tervetuloa kaikki kannustamaan TYKSin joukkueita hurjaan taistoon Littoisiin ja Nunnavuoreen.

Palloiluterveisin
Lentopallojaoston puolesta
Päivi Haltia & Minna Österman

PS. Syksyllä kun uusi kausi taas käynnistyy ilmoittelemme harjoitusvuoroista intranetissä. Kaikki lentopalloilusta kiinnostuneet tervetuloa rohkeasti mukaan!

Vuoden 2006 SM-turnauksen neloset. Vas. alh. Leena-Kaisa Koskela, Minna Österman, Tuire Tirkkonen, Heidi Rajaniemi, Vas. ylh. valmentaja Martti Mattsson, Heli Jantti, Mirja Mattsson, Annukka Myllymäki, Heli-Marja Oksanen, Päivi Haltia ja Sari Rannikko

Uudet viran- ja toimenhaltijat

TURUN YLIOPISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA

Hallintopalvelut
Jokilehto Minna, työterveyshuollon lääkäri... 1.4
Iho- ja sukupuolitautilin klinikka
Pummi Kati, erikoistuva lääkäri..... 16.4
Kirurgian klinikka
Horte Antero, erikoistuva lääkäri..... 1.3
Lastentautien klinikka
Kaunisto-Oljemark Kristiina, osastonhoitaja 1.3
Lasten kirurgian yksikkö
Suominen Heidi, sairaanhoitaja..... 1.5
Neurologian klinikka
Heinonen Eeva-Liisa, sairaanhoitaja..... 1.4
Ortopedian- ja traumatologian klinikka
Hantula Heidi, sairaanhoitaja..... 2.4
Synnytys ja naistentautien klinikka
Hallamurto Maija, kätilö..... 1.4
Lundell Riitta, osastonsihtööri varahenkilö..... 1.4
Vitikka Sanna, perushoitaja..... 1.4

PSYKIATRIAN TULOSALUE

Aikuispsykiatrian yksikkö
Koponen Salla, erikoislääkäri..... 1.6
Kuttila Terhi, sairaanhoitaja..... 1.3
Lalli Lasse, mielenterveyshoitaja..... 1.2
Leino Jaana, sairaanhoitaja..... 1.3
Mäkelä Akseli, sairaanhoitaja..... 26.2
Raipela Jouni, sairaanhoitaja..... 1.3
Sillanpää Sanna, mielenterveyshoitaja..... 1.4
Venho Sari, sairaanhoitaja..... 1.2
Vesa Sinikka, sairaanhoitaja..... 26.2
Nuorisopsykiatrian yksikkö
Mielonen Riitta-Liisa, erikoistuva lääkäri..... 1.4
Lastenpsykiatrian yksikkö
Joutsa Taru, sairaanhoitaja..... 1.4

TYKSLAB

Grönroos Paula, apulaisylilääkäri..... 1.5

VARSINAIS-SUOMEN KUVANTAMISKESKUS

Forss Sanna, röntgenhoitaja..... 1.4
Hellesuo Maria, erikoistuva lääkäri..... 1.4
Hänninen Johanna, röntgenhoitaja..... 1.4
Nurmi Maria, röntgenhoitaja..... 1.4

VSSHP/HALLINTOKESKUS

Kalske Outi, materiaalipäällikkö..... 1.4
Jääskeläinen Miika, verkkotoimittaja..... 1.4

LOIMAAN ALUESAIRAALA

Kirurgian osastoryhmä
Lindh Nina, sairaanhoitaja..... 1.4
Seppä Maria, sairaanhoitaja..... 1.4
Leikkaus- ja anestesiyksikkö
Norri Johanna, sairaanhoitaja..... 1.4
Sisätautien osastoryhmä
Isomaa Aija-Liisa, laitoshuoltaja..... 1.4

SALON ALUESAIRAALA

Keskusvarasto
Mannermaa Merja, toimistosihtööri..... 1.6
Kirurgian yksikkö
Korhonen Kimmo, ylilääkäri..... 14.5
Ranta Kyösti, sairaanhoitaja..... 1.5
Väisänen Heli, sairaanhoitaja..... 1.5
Leikkauksyksikkö
Niemi Nora, sairaanhoitaja..... 1.5
Sisätautien yksikkö
Suominen Irina, sairaanhoitaja..... 1.5
Tuominen Karoliina, sairaanhoitaja..... 1.5
Sisätautien poliklinikka ja lasten- ja korvatautien yksikkö
Aaltonen Eija, osastonsihtööri..... 1.5
Naistentautien ja synnytysten yksikkö
Kyyrä Paula, kätilö..... 1.5
Laine Niina, kätilö..... 1.5

TURUNMAAN SAIRAALA

Keittiö
Kymäläinen Monica, ravintoyöntekijä..... 1.6
Sisätautiosasto
Cederholm Camilla, lähihoitaja..... 1.5

KESÄSIAJASTEN PEREHDYTYSTILAISUUS

Kaikkille sh-piirin kesäsjaisille
Aika: 4.6. ja 11.6. 2007 klo 12.00-15.00
Paikka: TYKS, SH-auditorio
Sama ohjelma kumpanakin päivänä

Ammattina: Röntgenhoitaja

Tero Ylitalo

TYKS Vakka-Suomen sairaalassa röntgenhoitajana työskentelevä **Riitta Kurikka** on tyytyväinen yli 31 vuotta sitten tekemäänsä päätökseen. Silloin hän päätti, ettei halua jäädä Turkuun tekemään vuorotyötä ja suuntasi katseensa länteen, Uuteenkumpunkiin. Alkusyökäksen röntgenhoitajaksi kouluttautumiseen Riitta sai lukioaikaisella vierailulla sairaanhoito-opistoon.

- Pidän lukiossa erityisesti matematiikasta ja fysiikasta ja ajattelin niistä olevan erityisesti hyötyä röntgenin puolella. Valmistuttuani vuonna -75 Uuteenkumpunkiin muutto oli suhteellisen iso askel. Se on osoittautunut kuitenkin oikeaksi ratkaisuksi, päivätyötä arvostava Riitta sanoo ja jatkaa:

- Tosin ympärivuorokautinen päivystys tuntuu raskaalta erityisesti sijaisten puuttuessa.

Röntgenhoitajan tehtäviin kuuluu röntgentutkimuksien suorittaminen ja niissä avustaminen.

- Meiltä puuttuvat CT- ja MRI-laitteet, mutta työ on silti monipuolista. Teemme paljon erilaisia tutkimuksia ja toimenpiteitä, suoritamme kuvauksia laidasta laitaan, sekä otamme paljon näytteitä. Osastonhoitajan sijaisena toimiessani paperityötkään eivät ole vieraita, Riitta summaa työnkuvaansa.

- Röntgenhoitaja on lääketieteellisen säteilyn käytön asiantuntija, joka tutkii ja hoitaa potilaita diagnostisen ja terapeuttisen radiografian menetelmin.
- Röntgenhoitaja tekee röntgen-, ultraääni-, magneetti- ja isotooppitutkimuksia ja niihin liittyviä toimenpiteitä sekä suunnittelee ja toteuttaa sädehoitoja.
- Koulutus: sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto radiografian ja sädehoidon koulutusohjelmassa.
- Röntgenhoitaja VSSHP:ssä on 164.

- ATK ja digitaalisuus ovat tuoneet vaihtelua päivätyöhön, joten työpäiväni ovat mukavassa tasapainossa. Myös hiljattain käytöön otettu ajanvarausjärjestelmä on tasoitannut päivärytmiä, ja nykyään välttäänkin pahimmilta ruuhkahuipuilta, hän jatkaa.

Kesäisin päivystyskäyntejä lisäävät kesäasukkaat. Lähistöllä mökkeilevät liukastelevat kallioilla, putoilevat tikapuilta ja kaatuilevat veneeseen astuessaan.

Riitan vapaa-aika kuluu omakotitalon puutarhaa hoitaessa. Myös hänen lapsensa asuvat perheineen Ugissa, joten erityisesti lastenlasten kanssa tulee puuhattua kaikenlaista.

Näyttää siltä, että Riitta teki ihan oikean valinnan vuonna -75.

TYKSiin kaukalopalloilijoille SM-pronssia

TYKSiin kaukalopalloryhmä järjesti tämän vuoden sairaaloiden välisen kaukalopalloturnauksen Turussa 21.4. Impivaaran jäähallissa.

Kaukalopallon sekä koko turnauksen puuhämiehenä toimi Tero Peltomaa. Järjestelyiden osalta turnaus sujui loistavasti, ainut valitus koski sitä, että pallot olivat kuulemma liian kovia.

Tämänvuotiseen turnaukseen, joka oli järjestyksessään jo 21., osallistui 8 sairaalan joukkueita.

TYKSiin joukkue voitti alkulohkonsa ylivoimaisesti, ja välierissä vastaan tuli toisen lohkon kakkonen Lahti.

Välierä oli tasainen väantö, maalin tapiolla TYKS pelasi viimeisen minuutin ilman maalivahtia ja saikin tasoitettua pelin, mutta kärsi kirvelevän tappion rangaistus-

laukauskilpailussa, joten katseet oli suunnattava pronssiotteluun.

Pronssikamppailussa TYKSiä vastaan luisteli Savonlinnan joukkue, jonka TYKS oli jo voittanut alkuerässä. Tämä ei kuitenkaan auttanut, sillä Savonlinna oli ottanut oppia edellisestä kohtaamisesta. Pelistä tuli tasainen, ja TYKS oli taas tappiolla viimeisen peliminuutin alkaessa. Jälleen kerran edessä oli huikea loppu: TYKS otti maalivahdin pois ja kuin toisintona välieristä joukkue taivoitti ottelun viimeisen minuutin aikana.

Seurasi 10 minuutin jatko aika maalista poikki -periaatteella. Sen aikana TYKS onnistui maalinteossa ja pokkasi näin ollen turnauspronssia.

Turnauksen voiton vei ylivoimaisella esityksellä Joensuun joukkue, joka murskasi loppuottelussa Lahden 10-2.

TYKSiin OTTELUT:

TYKS – Savonlinna 8-2
TYKS – Helsinki 3-1
TYKS – Vaasa 11-4

Välierä:

TYKS – Lahti 6-7 (rl)

Pronssiottelu:

TYKS – Savonlinna 4-3 (ja)

Mitalimiehet: Juha Heiskanen, Jari Hujanen, Niko Härkönen, Esko Hörkkö (C), Mikko Laitila, Jouko Nurmi, Kimmo Ojala (pistepörssin 3.), Tero Peltomaa (jäähylätilan 3.), Mika Poutanen, Riku Sallinen.

Historiaa

Vuonna 1978 lähinnä teknisen osaston työntekijät alkoivat pelata jääkiekkoa Kupittaa vanhassa jäähallissa. Alkuun harjoituksia oli kerran viikossa klo 5.30–7.00. Aikaisesta harjoitusajasta huolimatta innokkaita pelaajia

Tummapaitainen TYKSiin joukkue oli vieraskorea ja tyytyi omassa turnauksessaan pronssimitaleihin.

oli kaikkiaan 15-20. Varusteita ei alkuun ollut, mutta innokkuuden ja taidon noustessa oli pakko hankkia välttämättömiä suojia.

1980-luvun alussa kiekkoporukka alkoi pelata kaukalopallon työpaikkaliigaa. Menestystäkin harrastuksesta on tullut aikojen saatossa, mm. mestaruus, hopeaa ja pronssia.

Ensimmäinen sairaaloiden välinen kaukalopalloturnaus järjestettiin virallisesti 1986. Alkuvuosina pelattiin ulkokentällä, mutta nyt jo vuosien ajan turnaukset on pidetty jäähallissa.

1980-luvun lopussa harjoiteltiin Varisun ja Impivaaran jäähalleissa kerran viikossa ennen töihin menoa klo 6.30 alkaen. Aikainen harjoitusaika kuitenkin rupesi vähentämään pelaajien määrää, vanhat pelurit lopettivat, ja uuden sukupolven pelaajille aikainen harjoitusaika ei sopinut.

2000-luvulla harjoitukset loppuivat kokonaan ja keskityttiin vain peleihin. Tällä hetkellä pelaajia on kaiken kaikkiaan viitisentoista, joista kymmenkunta on aktiivisia. Alkuperäisistä pelaajista mukana on enää vain kaksi "ikiliikkuja" Esko Hörkkö ja Jouko Nurmi.

Mikäli kaukalopallo kiinnostaa, ota yhteyttä Tero Peltomaahan, p. 313 0951 tai Esko Hörkköön, p. 313 1173.

Riku Sallinen

Monipuolisia virkistysalueita henkilökunnan käyttöön

Päivi Marjomaa, Tero Ylitalo

SALO

Salon aluesairaalan kesävirikistyspaikka **Jaanan maja** sijaitsee Lamminjärven rannalla. Tontilla on vanha kesämökki ja rannassa pieni hirsinen sauna. Paikkaa käytetään pääasiassa kesäisin uimiseen ja saunomiseen, pienimuotoisiin henkilökunnan illanviettoihin, marjastukseen ja retkeilykäytön tukikohtana. Mökkivaraukset puhelinkeskuksen kautta, saunomaan ja uimaan pääsee myös ilman varausta.

Henkilökunnan virkistyskäyttöön on hankittu vuonna 2006 loma-osakkeita:

- **Levillä** omalomaosake Jutaporo-nimisestä yhtiöstä on Salon aluesairaalan henkilökunnan käytössä joka kuudes viikko ympäri vuoden. Huoneisto on hirsisen paritalon puolikas, kuudelle hengelle, 80 m², sauna ja kaikki nykyajan mukavuudet.
- **Airistolla** kaksi hotellitasoisesti varustettua lomaosaketta, käyttöviikot 19 ja 24.
- **Kalajoella** korkeatasoinen mökkiosake Rantabeach, vuokrattavissa viikolla 27.
- **Punkaharjulla** lomamökkiosake Hiekka-harju on vuokrattavissa viikoksi 24.

Lähes omakustannushintaan henkilökunnalle vuokrattavat kohteet ilmoitetaan haettavaksi vuoden alussa ja henkilökunnan suuren määrän vuoksi hakijat joudutaan arpomaan.

UUSIKAUPUNKI

Psykiatrian tulosalueen hallinnassa on Uudessa kaupungissa **Tammilehdon rantasauna** ja **Tammilehdon päärakennus**. Rantasauna sijaitsee makeanveden altaan rannalla, yläkerrassa on keittiö- ja oleskelutilat sekä yksi makuuhuone. Päärakennus vanhoine aitta- ja ulkorakennuksineen on sisämaassa

kilometrin päässä rannasta. Talon välittömässä läheisyydessä on 15 hengen majoitustila, sauna ja takkahuone. Kumpaakin rakennusta voi käyttää ympäri vuoden.

Rantasaunalla on kaksi soutuvenettä sekä kanootti, ympäristössä voi sienestää ja marjastaa. Rantasaunan lähistöllä on lentopallokenttä. Rantasauna ja päärakennus ovat varattavissa henkilökunnan yksityiskäyttöön viikonloppuisin ja muulloin, jos ryhmävarauksia ei ole.

Varaukset: Irmeli Korpinen puh. 050 363 9517 arkin klo 8.00 - 9.00. Yksityiskäytöstä peritään pieni maksu.

HALIKKO

Halikon sairaalan virkistyspaikka **Ristinkallio** sijaitsee Perniön Kirjakkalassa meren rannalla. Tontilla on kolme yöpymismökkiä. Päärakennuksessa on sauna ja oleskelutilat mökkiläisille, se on henkilökunnan vapaassa käytössä, yksityiskäyttöön tiloja ei voi kuitenkaan vuokrata. Kesäisin Ristinkalliolta uidaan ja kalastellaan ja muutama vene on vapaassa käytössä. Talvella harrastetaan avantouintia ja pilkkimistä.

Tiloja käytetään myös potilasosastojen retkillä, henkilökunnan koulutustilaisuuksissa sekä kuntayhtymän hallintoelinten ja sidosryhmien koulutus- ja kokoustiloina.

Varaus tehtävä kahta viikkoa ennen taloustoimistosta, Ritva Koskelta puh. 772 4208.

TYKS

Metsä-Jukola Naantalien Luonnonmaalla on TYKSiin henkilökunnan vapaa-ajanviettoa varten noin 6 ha ranta-alue. Alueella on kokous-, ruokailu-, oleskelu- ja majoitustiloja päärakennuksessa, vanha ran-

tasauna Rantavenla, isompi ja uudempi saunarakennus Metsävenla ja pieni kesämökkirakennus. Metsä-Jukolaa käytetään työyksiköitten koulutus- ja kehittämispäivien sekä henkilökunnan perhejuhlien pitopaikkana. Alue on vapaasti henkilökunnan käytettävissä retkeilyyn yms.

Tunturi-Jukola sijaitsee Saariselän alueella Kaunispään etelärinteellä. Tontilla on kelohonkamökki, noin 200 m². Majoitus huoneita on neljä, kussakin neljä vuodepaikkaa kerrosvuoteissa. Tunturi-Jukolaa varataan viikoksi kerrallaan intranetistä löytyvien varausohjeiden mukaisesti. Molempien vapaa-ajanviettopaikkojen hallintaoikeus on TYKSiin koulutus- ja vapaa-ajanvietto-keskuksen säätiöllä. Säätiön asioista päättävät valtuuskunta ja hallitus, joissa henkilöstön edustajilla on enemmistö.

LOIMAA

Loimaan aluesairaalan henkilökunnalla on oikeus käyttää Rauha Maunula-säätiön omistamaa virkistysaluetta Pyhäjärven rannalla Yläneellä. Vanhaa taloa henkilökunta voi vuokrata ympäri vuoden yksityiskäyttöön. Uudempi modernisti varusteltu hirsirakennus on yhteisessä käytössä läpi vuoden. Lokakuusta huhtikuun loppuun suurta hirsirakennusta saa vuokrata yksityiskäyttöön, myös ulkopuoliset säätiön luvalla. Alueella voi uida, sauna,

soudella, kalastaa ja retkeillä maastossa ympäri vuoden. Paikkaa on käytetty sekä pelkkään virkistäytymiseen luonnon helmassa että erilaisten kokousten pitoon. Loimaan aluesairaalan henkilökunta voi tehdä vanhan puolen varauksen ja noudata avaimen LAS:n neuvonnasta. Uudemmalle puolelle on useampia avaimia, joita saa myös neuvonnasta.

Varat alueen hankintaan on Loimaan aluesairaalan henkilökunnalle lahjoittanut yksityishenkilö, edesmennyt Rauha Maunula. Hänen syntymästään on kulunut 100 vuotta, minkä kunniaksi vietettiin juhlaa 26.4. sairaalan ruokasalissa.

Tehyn TYKSiin ammattiosasto 200 tarjoaa jäsenilleen kolme Rudolfina-risteilyä 23.8. 30.8. tai 6.9.2007

ilmoittaudu henkilökohtaisesti tyks-intranetissa: **päävalikko/Henkilöstö-asiat / AY-asiat / TEHY** haluamallasi risteilylle 15.8. mennessä